

Lokalne vesti.

— Minulo soboto, dne 26. februarja se je zglasila pri družini našega znanega slovenskega mlakarja Franka Grilla štorčljaja. Prinesla ji je zdravega in krepkega sinčka. Čestitamo!

— V našem uredništvu se je zglasila minuli teden znana rojakinja Mrs. Trampuš iz Virginije, Minn., soproga pokojnega Franka Trampuša. Tu se je mudila kupčijskim potom, ker je kupila v East Gary, Ind. več lot. Vsem prijateljem in znancem, ki so jo tukaj uljudno sprejeli, se lepo zahvaljuje za njih naklonjenost in gostoljubnost.

— Na pustni torek zvečer se bo de vršila v Joe Perkotovih prostorih domača zabava in seja kluba Slovenskih pečlarjev. Ta dan se bo pričelo tudi slovesno zabijanje žrebljev v novi klubovi znak, ki je bil šele te dni izdelan iz večjega kosa hloda. Prijatelji naših slovenskih samecev, dobrodošli!

— V zadnji številki smo poročali o nameravani rokoborbi atletskega kluba "Forward", h kateremu spada tudi nekaj naših slovenskih fantov. Napovedana rokoborba se je vršila minulo nedeljo popoldne v Hoerberjevi dvorani. Vdeležba gostov je bila precej povoljna. Kakor smo že vnaprej pričakovali in mislili, sta zopet naša slovenska atleta, ali metalca zmagala na vsej črti. Rokajak Anton Wenecl je vrgel svojega nasprotnika Bill Millerja iz Kentucky v 7 minutah in 20 sekundah; rokajak Anton Gregorič mlajši je pa premagal svojega nasprotnika Čeha Sandova prvč v 7 in pol minutah, drugi pa v 1 minuti in 10 sekundah. Navzoče občinstvo je našima domačima zmagovalcema navdušeno aplavdiralo v svesti si in iz prepričanja, da "Slovenska kri, nikoli ne sfali!"

— Dne 21. februarja je umrl v Chicagu šinom Amerike dobro znani tovarnar regalij in izdelovalec društvenih zastav, Čeh Emil Bachman v 51 letu svoje dobe. Zaposla žena in 5 otrok. Pokojni Bachman je bil vedno navdušen Slovan; prva leta je bil urednik nekoga češkega lista, nakar je pričel trgovino s regalijami in društvenimi zastavami, s katero se je povspelo do blagostanja. Pokojnik je umel tudi dobro slovenščino in hrvatsko, ter je bil član raznih slovenskih društev v našem mestu. Časten mu pomini!

— Župan našega mesta Wm. H. Thompson bo skoraj gotovo preklical v kratkem koneciji 17 znanih gledališč, ker se nahajajo preblizu cerkva, šol in belnišnic. Za to se posebno poganja mestni odbornik Aleksander A. McCormick, ki je se uvedel tozadevne potrebne korake pri okrajni sodnji. Prizadeta gledališča bodo: Ashland, Marlowe, American, Colorado, Harvard, Frolic, Paris, Kenmore College, Criterion, Columbia, Pastime, Star, Casino in Boston gledališče ter splošno znani Coliseum na 1461 So. Wabash Ave.

— Chicaska policija si prizadeva na vse načine, da bi izsledila in ujela znanega anarhista Jean Cronesca, bivšega pomožnega kuharja University kluba, ker je nameraval dne 10. februarja zastropiti vse vdeležence banketa, prirjenega v počast novemu nadškofu Rt. Rev. Mundeleinu. Te dni so v Sayre, Pa. aretirali nekega človeka, ki je baje identičen s pravim Cronesom. — Cronesovega ožjega prijatelja John Allegrija imajo sedaj oblasti pod poro-

štvom \$25,000. Vodstvo University kluba je te dni odpustilo iz službe še dva druga pomožna kuharja, ker sta bila preveč na roke z Jean Cronesom.

— Rojake iz Chicaga in okolice opozarjamo na oglas "Royal" kino gledišča koje podjetje je v slovenskih rokah. Dne 5. marca se bodo videli krasno slike Anette Kellerman, v igri Neptunova hči, dne 19. marca se bodo pa videlo času primerne znane lepe slike "Kristusovo življenje, trpljenje in smrt."

— Proda se zaradi bolezni dobrodočea trgovina z barvami in železnino v sredini slovenske naselbine v Chicagu. Za nadaljna pojasnila se je obrniti na lastnika, John Kosmach, 1804 W. 22. St.

Ameriške vesti.

Žrtev davice.

Dne 21. februarja za rano, zjutraj je nemila smrt ugrabila znamenit rojaku Franku Petkovsku v Waukegan, Ill. edino srčno ljubljeno heerko Franceiko v starosti 5 let. Revica je bolehalo samo teden dni za davico. Oče in mati pokojnice sta neotolažljiva, ker sta izgubila tako nepričakovano svoje najdražje na svetu. Naše iskreno sožalje!

Novi poslanik za Mehiko.

Washington, D. C., 28. februarja. Senatski zborščica je potrdila imenovanje Henry Prather Fletcherja novim poslanikom Zedinjenih držav za Mehiko. Zaeno je senatska zborščica tudi odobrila imenovanje Edvarda Whita naselniškimi komisarjem v San Francisco, Cal.

Avstrija se opravičuje.

Washington, D. C., 28. februarja. — Ker se je vlada Zedinjenih držav pritožila Avstriji vsled neopravičevnega torpediranja ameriškega tovernega parnika "Petrolite", — je dobil državni tajnik z Dunaja tozadevno pojasnilo. Poveljniki avstrijskega podmorskega čolna je v Sredozemskem morju ukazal streljati vsled tega na označeni parnik, ker je mislil, da je bil ta parnik last kakega sovražnika in da je nosil le nalaše ameriško zastavo. Dalje se je streljalo tudi na ta parnik vsled tega, ker je nameraval baje potopiti avstrijski podmorski čoln. Vsled tega streljanja je bil en mornar nevarno ranjen, parnik "Petrolite" pa zdatno poškodovan.

Vlada Zedinjenih držav ima pa v rokah vse druge podatke in dokaze. Avstrijski podmorski čoln je s silo zahteval nekaj provijanov in kapitana "Petrolite"; ker mu ga ta ni hotel takoj dati, so Avstriji s silo vzeli enega mornarja tega parnika na podmorski čoln kot garancijo za dobavo zahtevanega živeža. — Vlada Zedinjenih držav ni torej zadovoljna z opravičevanjem Avstrije, ker se ne opira na resnične dokaze.

Poljakom na pomoč.

Washington, D. C., 28. febr. — Ker nameravajo v Ameriki živeči Poljaki začeti veliko akcijo v pomoč svojim nesrečnim sobratom v Evropi, se je ustanovil posebni tozadevni pomožni odbor z John F. Smulskijem in Ignac Paderewskijem na čelu. Oba navedenca sta se mudila dne 26. t. m. pri predsedniku Wilsonu in državnemu tajniku Lansingu, da naj vlada Zedinjenih držav v tem kaj ukrene. Zastopnikoma ameriških Poljakov se je obljubilo, da se bode pošiljalo živež in obleko v Evropo na vladnih transpormikih ladjah. Državni tajnik se je obrnil do angleške in nemške vlade, da naj

bi ne delale nikakih zaprek pri tem. Več senatorjev bode že te dni stavilo v senatski zbornici posebno resolucijo, da naj se plača vse stroške za prevoz blaga nesrečnim Poljakom iz državne blagajne.

16 palčni topovi na novih bojnih ladjah.

Washington, D. C., 28. febr. — Državni mornarični oddelek je odredil, da se ima postaviti na novih "superdreadnaughtih" "Pennsylvania" in "California" deset 16 palčnih topov namesto dvanaest 14 palčnikov. Obe ti novi bojni ladji se bode pridelilo atlantski flotili. Veščaki trdijo, da bo mogoče streljati s temi topovi v daljavo 18,000 jardov.

Povišanje plače rudarjem.

Calumet, Mich., 28. febr. — Ravnateljstvo tukajšnje Quiney Mining Co. bode s 1. marcom t. l. povišalo plačo svojim delavcem za 7 in pol odstotok. Ta plača ostane v veljavi do 30. junija t. l. ali pa še dlje časa, ako bode cena bakra vedno tako ugodna. Vsled tega bodo imelo korist 1700 pri tej družbi zaposlenih rudarjev.

Pogajanja med premogarji in družbami.

New York, N. Y., 26. febr. — Danes bodo predložili zastopniki unijskih premogarjev države Pa., O., Ind. in Ill. zastopnikom rovoj trdega premoga ponovno svoje zahteve povodom obnove nove plačilne lestvice in nadaljne pogodbe. Delaveci zahtevajo uvedbo "mine run" sistema, povišanje plače od 10—20 odst. in še nekaj drugih varnostnih določb. Kakor se čuje, so premogarske družbe v Penna in Ind. že zadovoljne sprejeti "mine run", tudi glede nove zahtevane plače se bode nekaj ukrenilo, ali morda doseglo celo kompromis. Lastniki rovoj želijo le še nekaj dni presledka, da bodo zahteve premogarjev natančno preštudirali.

Zlato v državi Illinois.

Springfield, Ill., 28. februarja. — Iz Montezume, Ill. se semkaj poroča, da so našli na Glazoobrookovi farmi ob reki Illinois bogato zlato žilo. Sedaj se bo poslalo tjakaj nekaj večakov in vladnih inženirjev, da preiščejo kakovost te rude in obseg zlate žile.

Posledice prepovedanega plesa.

Greencastle, Ind., 28. februarja. — Ravnateljstvo tukajšnje Paulowe univerze je za teden dni izključilo od šolskega poduka 50 dijakov in dijakinj, ker so se nedavno udeležili neke plesne veselice.

Inozemske vesti.

Nemci pred Verdunom.

London, Anglija, 27. februarja. Pod vodstvom nemškega cesarja in nemškega prestolonaslednika se je privabila dne 20. t. m. nad 300.000 mož broječa armada, ki si hoče na vsak način podjarmiti vse važne utrbe velike francoske trdnjave Verdun in konečno zavzeti tudi mesto samo. Sprva so Nemci že zavzeli utrbe pri Douaumontu nedaleč od Verduna in nekaj drugih zelo važnih strateških točk. Iz Pariza se danes semkaj poroča, da so Francozi to trdnjavo večeraj zopet dobili v svojo posest.

Bojna črta Nemcev je dolga 25 milj in se vleče od Melancourta zapadni do Etaina. Najhujše spopade je pričakovati pri Brabant-Meuse in Ornesu. Nemcem se je te dni posrečilo pridobiti 6 milj dolgo črto francoskih strelskih jarkov. Sodi se, da je padlo takoj prvi dan nad 20,000 Francozov in Angležev pri prvem spopadu, število ubitih Nemcev pa znaša okoli 150.000.

Sovražnik je pričel svoj vpad na Verdun že minulo nedeljo na vse zgodaj s tem, da je uprizoril silovito kanonado na trdnjavsko mesto Verdun. Bombardiranje je trajalo neprestano do ponedeljka zjutraj. Naravno da so tudi Francozi pri tem odgovarjali s svojimi topovi, da bi zabranili prodiranje sovražniku. V gozdovju Haumont, 10 milj iztočno oddaljeno od Verduna, se je pa sprijela nemška in francoska infanterija. Pri tem so imeli Nemci najbolj občutne izgube, ker je bilo več bataljonov do cela uničenih.

Nemško poročilo.

Berlin, Nemčija, 27. februarja. Iz glavnega vojnega stana se poroča, da je nemška armada dne 23. t. m. zavzela zelo važne utrbe pri vasi Conservoye, katere so Francozi gradili in delali več nego leto dni. Te utrbe se nahajajo na iztočni strani reke Meuse v bližini Woivre. Sedaj se nahajajo naše nemške čete že 25 štirjaskih milj oddaljeno na francoskem ozemlju. Na prejšnjem francoskem ozemlju blizu Drasa, Vacherauville in Woivre ob reki Meuse se ne nahaja sedaj nobenega francoskega oddelka več.

V Gornji Alzaciji so naše čete tudi zavzele zelo važne gorske točke pri Heidwilerju.

Francosko poročilo.

Pariz, Francija, 27. februarja. Vojno ministrstvo je izdalo danes poročilo, v katerem priznava, da so Nemci s silo vdrli proti Verdunu in da proti mestu Pariz velika nevarnost. Zaeno se uradno poroča, da je francoska armada pod spretnim vodstvom generala Joffrefa hrabro zopet zavzela iz nemških rok trdnjavo Dounaumont blizu Verduna.

V Champagne okraju so naši napadli in premagali sovražnika blizu St. Marie Au Py, pri tem je padlo našim v roke nad 300 vojnih ujetnikov ter 15 nemških častnikov.

Boj za Verdun bo trajal več tednov.

London, Anglija, 27. februarja. Ker so se Nemci odločili, da hočejo zopet s silo udreti proti Parizu, so se za to pripravljali že nekaj mesecev. Iz Srbije in Belgije je bilo v ta namen odpoklicanih na francosko obmejno fronto več korov vojaštva, poleg tega se je dočelo zato 3. kor Brandenburgocev in 15. armadni kor pod poveljstvom znanega generala von Deimlinga. Tem se je pridružil še nekaj avstrijskih topničarjev s svojimi izbornimi 15. in 17. palčnimi možnarji. Ker je sedaj v bližini Verduna zelo neugodno vreme vsled snega in deževja, bode trajalo to obleganje več tednov. Francozi so mišljenja, da bodo zopet odpodili sovražnika že tekem 14 dni.

Nemški vojaki so zelo navdušeni, ker se nahaja sedaj na fronti tudi sam nemški cesar Viljem, ki bodri svoje vojaštvo k hrabrosti in vztrajnosti.

London v nevarnosti.

London, Anglija, 28. februarja. V tukajšnjih višjih vojaških krogih krožijo govore, da preti Angliji baš sedaj največja nevarnost, ako se bo posrečilo zavzeti Nemcem znano francosko trdnjavo Verdun. Tako se je izrazil večeraj angleški general Lloyd sledeče: "Sedaj je treba napeti vse sile, da zabranimo vpad Nemcem proti Parizu, kajti padeč Pariza bi pomenil tudi veliko nevarnost za mesto London."

Nemške izgube v Afriki.

London, Anglija, 28. februarja. Nemci so doživeli povodom seda-

nje vojne v Kamerunu, v zapadni Afriki popolen poraz vsled pre-majhnega števila svojega vojaštva. Angleške čete so si te dni podjarmile zadnje nemško postojanko v Kamerunu, mestecu Mora, ki se je moralo rado, ali nerado udati sovražniku. Nemci nimajo sedaj v Afriki nobene kolonije več v svojih rokah.

Nemci želijo mir.

London, Anglija, 28. februarja. Iz Kodanja se semkaj iz zanesljivega vira poroča, da je ušlo pri nemški vladi peticijo nad 5000 uglednih trgovcev iz Berlina, Hamburga in Bremna, da naj skuša vlada doseči v 3 mesecih primirje, bodisi že na ta ali drug način. V tej prošnji se je povdarjalo, da preti nemškim državam vsled despresije pri trgovini popolen poraz in nepopisna izguba.

Surovi Nemci.

Pariz, Francija, 28. februarja. Neki časnikarski poročevalec iz Bukaresta poroča tukajšnji "Havas" agenturi, da je nemška vojaška oblast pregnala vse oddelke ameriškega Rdečega križa, ki so dosedaj tako uspešno delovali na Srbskem.

Borba za Drač.

London, Anglija, 26. februarja. Znano pristanišče Drač, ki leži v Albaniji ob Jadranskem morju, so pričele te dni avstrijske bojne ladje močno bombardirati, namenu, da preženejo vse, v tem mestu in okolici nastanjen italijansko vojaštvo. Bombardiranje je tako silno in jako, da je pričakovati že v nekaj dneh padeč tega mesta v avstrijske roke. Italijanom in Albancem se bode težko rešiti iz zagate, ker imajo samo še eno prehodno rešilno pot iz Drača, to je na severni strani blizu draškega jezera.

Iz Rima prihaja poročilo, da se nahaja sedaj v Albaniji okoli 250.000 italijanskega vojaštva in sicer blizu Avlone ter v Draču, ki hočejo na vsak način odbiti avstrijske napade.

Avstrijsko poročilo.

Dunaj, Avstrija, 26. februarja. (Uradno.) Ker so pričele bojne ladje uspešno obstreljevati vse pomole in luko mesta Drač, bode italijanskim četam nemogoče dobiti s te strani nova ojačenja, municijo in živež. Istotako se je moral sovražnik že umakniti in južnoiztočni strani tega mesta. Včera smo pri tem spopadu zajeli 700 vojakov vojnih ujetnikov, 11 častnikov, 5 večjih topov in eno strojno puško.

Essad paša na begu.

Rim, Italija, 26. februarja. Semkaj v Rim je dospel Essad paša, bivši predsednik, ali poglavar Albanije. Sprva je zatrjeval, da je prišel vsled važnih zadev in posvetovanja z laškimi vojnimi ministrom, kasneje se je pa izvedelo, da je pribežal v Italijo, ker se boji da bi ga Avstriji ne ujeli.

Italijani evakuirali Drač.

Rim, Italija, 27. februarja. Uradno se potrjuje, da so pričele italijanske čete evakuirati pristaniško mesto Drač v Albaniji vsled presilnega bombardiranja Avstrijecev.

Smrt junaškega srbskega generala.

Marselj, Francija, 28. februarja. V tukajšnji vojaški bolnišnici je umrl znani bivši srbski general Josani Cucrinović. Cucrinović je l. 1913 v tedanjih balkanski vojni s svojim oddelkom prvi ukorakal v Odrin ter je ujel tedanjega turškega poveljnika odrinske trdnjave. Tudi v sedanjih vojni je navedene junaško branil nekdanje srbsko

mesto Niš, boril se je proti Nemcem z svojo, 3200 mož broječo armado toliko časa, da se ni skrčilo to vojaštvo na 200 mož.

Gabriel d' Annunzio ranjen.

Rim, Italija, 28. februarja. Znan italijanski pesnik in domoljub Gabriel d' Annunzio je bil te dni v vojni službi tako ranjen na enem očesu, da bode zgubil vid. Annunzio je bil prideljen oddelku avija-tikov, kamor se je prostovoljno zglasil.

Grška se bo pridružila ententi.

Rim, Italija, 28. februarja. Iz Aten prihaja semkaj poročilo, da se namerava Grška pridružiti ententi zaveznikom. Tozadevni korak se je dosegel šele zadnje dni, ker so se mudili v Atenah zastopniki angleške, francoske in italijanske vlade.

Rekvizicija pšenice na Ogrskem.

London, Anglija, 28. februarja. Iz Budimpešte se semkaj poroča, da je prišla ogrska vlada na sled nepostavnemu početju raznih žitnih trgovcev, ki so skrivali pšenico pred oblastjo. Sedaj je vlada zaposlila 6000 posebnih nadzornikov, ki hodijo od mesta do mesta in popisujejo zalogo pšenice. Vsakdo, kdor ni svoječaso naznanil pravilne zaloge žita, — bode vsled tega kaznovan; poleg tega se mu bode že zapolnilo celo zalogo.

Velika naročila živil iz Rumunije.

Milan, Italija, 28. februarja. — Med rumusko, avstro-ogrsko in nemško vlado se je dosegel sporazum, da se bode tekem 1 meseca poslalo centralnima zaveznikom 100.000 vagonov korusu, ovsa, ječmena in drugih poljskih pridelkov, — da se obvaruje deželipred morebitno lakoto. Blago se bo razvažalo takoj, ko se otvori zopet po Dunavi paroplovba.

Dalje se je med Rumunijo in omenjenima dvema državama sklenilo, da se bo pošiljalo v protizamano na Rumunsko take izdelke, ali tako blago, ki se ga ondi ne more dobiti.

Prebiranje novincev na Angleškem.

London, Anglija, 28. februarja. Glasom novega ukaza vojnega ministrstva se bode pričelo v kratkem s prebiranjem tudi oženjenih vojaških novincev za angleško armado. Vsakdo, ki bode sedaj potrjen, bode moral iti dne 1. julija pod zastavo, na ta način namerava angleška vojna oblast pomnožiti svojo armado za 400,000 mož. Oženjene vojakse se bo rabilo izključno le za domačo obrambo.

Nemci padli v nemilost pri Portugalcih.

Lizbon, Portugalska, 28. februarja. V poslanski zbornici se deluje na to, da bi se čim preje preknilo ali preklealo trgovsko-pogodbo med Nemčijo in Portugalco vsled izredno neprijateljskih razmer od strani Nemčije. Dalje se je sklenilo zapleniti vse nemške in avstrijske trgovske ladje, nahajajoče se sedaj v kakem portugalskem pristanišču, ker se je našlo zadnje dni na nemškem parniku "Buellow" večjo količino dinamita. Portugalska vlada bode sedaj kapitana tega parnika obzumno kaznovala.

Portugalci zaplenili nemške parnike.

Lizbona, Portugalsko, 28. febr. Portugalska vlada je izdala ukaz, da naj se internira ter zapleni nadaljnih 7 nemških tovornih ladij, ki so se nahajale v pristanišču Sv. Vincencija, blizu Cap Verde otočja. Pred tem je portugalska oblast zaplenila že 36 drugih nemških tovornih parnikov.

Dopisi in društvene vesti.

Iz urada društva sv. Jožefa št. 2 K. S. K. J. Joliet, Ill.

Naše društvo je imelo dne 6. febr. t. l. svojo redno mesečno sejo, na kateri se je sklenilo sledeče: Prihodnja redna mesečna seja se bo vršila v nedeljo, dne 5. marca t. l.; pričetek seje bo točno ob eni uri popoldne; po tej seji priredi društvo prosto zabavo ali sestanek, na katerega so uljudno vabljeni vsi člani tega društva, da bomo na ta način obhajali 25letnico društvenega obstanka.

Leta 1915 je minulo namreč že 25 let, odkar se je naše društvo pričelo, da so se prvi člani pričeli skupaj zbirati za ustanovitev tega društva. Ker pa lansko leto naše društvo ni praznovalo svoje 25letnice vsled gotovih razmer za prireditve kake veselice, zatoraj se bo vršila sedaj v ta namen prosta zabava, kakor gori označeno. Ta dan bode dana prilika ustanovnikom našega društva spominjati se svojega truda in 25 letnega delovanja pri društvu, ki sedaj tako lepo napreduje.

Ako je tu v naši naselbini še kateri mož, ali fant, da še ni pri nobenem podpornem društvu, — ima sedaj najlepšo priliko pristopiti k našem društvu, ker je pristopnina sedaj znižana samo na \$1. — Pristopite torej sedaj, dokler je čas!

S pozdravom
John Vidmar, tajnik.

NAZSANILO.

Člane društva sv. Jožefa št. 57, KSKJ. v Brooklynu, N. Y., tem potom uljudno prosim, da se vsi vdeležijo seje, ki se vrši v soboto dne 4. marca t. m. točno ob 8 uri zvečer, ker imamo na dnevnem redu važne točke, posebno pa imamo še več nedognanih stvari za rešiti za našo letno veselico, katera se bode vršila dne 29. aprila t. l. Ob enem tudi naznanjam, da je odbor preskrbel park za naš piknik, kateri se bode vršil dne 13. avgusta, t. l. — toraj pričakujem obilne vdeležbe dne 4. marca pri seji.

Ostanem z bratskim pozdravom
G. Tassotti, tajnik.

NAZSANILO.

Tem potom opozarjam vse člane in članice društva sv. Barbare št. 68 K. S. K. J. Manor, Pa., da se naj udeležijo seje, ki se vrši dne 5. marca t. l. ob 10 uri dopoldne in sicer na starem prostoru v Manor, Pa.

Cenjeni mi bratje in sestre, torej vas s tem prosim in opozarjam slednjic, kajti že zadnjikrat sem vas parkrat opominjal hodite redno k sejam; odziv na ta moj opomin je bil pa ta, da so bili na zadnji seji samo predsednik, tajnik in blagajnik.

Pozdrav do vseh bratov in sester K. S. K. Jednote.
John Terbots, tajnik.

NAZSANILO.

Tem potom se naznanja vsem članom in članicam društva sv. Družine št. 5 K. S. K. J. v La Salle, Ill. in okolici, da se je sprejelo na zadnji seji važen predlog, tikajoč se vseh članov, ki niso oddaljeni več kot tri milje od društvenega sedeža. Vsi ti člani se morajo udeležiti redne mesečne seje vsaj enkrat v treh mesecih; kdor izmed teh članov bi se ne hotel ravnati po tej odredbi, zapade kazni 50c vsake tri mesece; ako bi pa še to ne zadostovalo, bi bil društveni odbor prisiljen še bolj strogo nastopiti.

Da bode vsak član odobraval ta naš novi predlog, naj prebere sleherni članek v Glasilu K. S. K. Jednote letošnje št. 2 stran 4, prva kolona. V tem članku bo našel pojasnilo, da se prišteva take člane ki ne hodijo redno k sejam mlačnim in kakor mrtvim. — Ker nočejo gledati ne za napredek društva in ne Jednote.

Da ne bode naše društvo stopalo po taki poti, kličem vsem našim članom: hodite radi in v obilnem številu na mesečna zborovanja. Za prihodnjo sejo Vam še to svetujem, da pripeljete s sabo vsak po enega novega kandidata. S tem boste pokazali, da Vam je res napredek društva in naše Jednote najbolj pri sreju.

Zaeno opozarjam tudi vse člane (ice) našega društva, neplede

na njih oddaljenost, da naj vsakdo ugodni zahtevam našega duhovnega vodje, kakor je bilo to naznanjeno v št. 4 tega lista in da naj pravočasno opravi svojo velikonočno dolžnost. Vsakdo naj v tem slučaju zahteva spovedni listek od duhovnika, ter naj listek pošlje našem društvenemu tajniku. Ako bi se pa morda kdo protivil ravnati se po tem predpisu, bi bilo društvo prisiljeno ravnati se v smislu Jednotinih pravil in zadnjic prijavitelne resolucije našega duhovnega vodje.

S pozdravom do vseh članov in članice K. S. K. J.!

John Tomcha, predsednik
dr. sv. Družine št. 5 K. S. K. J.
La Salle, Ill.

NAZSANILO.

Iz urada društva sv. Veronike št. 115 K. S. K. J. Kansas City, Kans.

Tem potom se naznanja članicam gori omenjenega društva, da smo sklenile na seji dne 13. tega febr. da bodemo imele skupno sv. obhajilo dne 12. marca t. l. ob 8 uri zjutraj. V ta namen bodo častiti domači g. župnik začeli izpovedovati v soboto ob dveh popoldne, zvečer ob pol 8ih in tudi v nedeljo zjutraj, da bode res mogoče vsaki članici opraviti svojo velikonočno dolžnost, da se ne bo kasneje nobena izgovarjala, da ni imela prilike. Naše društvo je določilo \$1. kaz. za one članice, ki se ne vdeležijo skupnega sv. obhajila. Opravičena ne bo nobena, — izvzemši one, katera je bolna in je naznanjena v bolniški knjigi.

Torej cenjene sestre! Pozovno vas opozarjam, ne zabite na dne 12. marca, da se skupaj snidemo v cerkveni dvorani ob pol 8ih zjutraj in potem skupno odkorakamo z znaki na prsih ob 8. uri v cerkev, kjer se bode vršila za društveni namen peta sv. maša. Cenjene sestre! Prosim vas še, da pridete po sv. maši vse nazaj v dvorano, da mi boste takoj spovedne listke oddale, da se bodemo lahko z njimi duhovnemu vodju izkazale.

Konečno pozdravljam vse članice in člane K. S. K. J. širom Amerike, Vam gospod urednik pa želim pri Vašem težavnem opravilu veliko potrpljenja in obilno uspeha!

Marija Maurin, I. tajnica.

East Helená, Mont.

Cenjeni sobrat urednik: —

Upam, da boste priobčili sledeče vrstice v priljubljenejšem nam „Glasilu K. S. K. Jednote.“

V sedanjih dolgih zimskih večerih smo najrajši sedeli v okrožju tople peči, čitajoč raznorazne svetovne novice. Težko že pričakujemo zaželjene vigradi, še bolj težko pa konec današnjega svetovnega klanja.

Ako pogledamo onstran Atlantika v staro domovino, kjer nam je tekla zibelka, — kako vidimo v duhu, ondaj vse otožne obraze. Čestokrat se ozira oče ali mati za sinom, žena za možem, otroci za očetom, — po kateri strani se bo zopet vrnil. A zastoj in zamaš je to pričakovanje, ker njega od nikoder ni.

Kaj pa mi ameriški Slovenci? — Trdno sem prepričan, da je žo marsikateri rojak nešteto krat blagrovat ono uro, ko se je podal semkaj, ter se je tako odtegnil zunaj smrti, tugi in bedi, katera ta ne-že toliko časa naš ubogi in nedolžni slovenski narod. Sveta dolžnost nas torej veže, da smo naši novi domovini vedno iz sreca hvalni za izkazano rešitev, mir, svobodo in varstvo.

Z delom gre v tukajšnji rudotoplilnici še precej povoljno; vendar ne svetujem rojakom sem hoditi, ker je delo tu težko in zelo nezdravo. Minule dni je krožila tu govoric, da nam bo rudarska družba povišala že s 1. febr. plačo. Prvi febr. je že za nami, a ostalo je žal vse pri starem in bomo menda še ostalo tako tudi naprej? Zadovoljiti se moramo s tem, kar smo si doslej prislužili.

V tej naselbini prirejamo večkrat kakšno zabavo, kjer preživimo par uric v domači veseli družbi. Dne 13. febr. je priredilo naše društvo sv. Cirila in Metoda št. 45 K. S. K. J. veselico v korist svoje blagajne. Prireditel je dobro uspeha. Ta večer je naša do-

mača godba igrala lepe komade, da se je plesoželjna mladina izvrstno zabavala, tako tudi mi drugi.

V dolžnost si štejem torej, da se v imenu društva vsem cenj. udeležencem lepo zahvalim. Hvala gre tudi vsem onim, ki so tako neumorno sodelovali na tej veselici naši domači slovenski godbi in razprodajaleem tiketov. Posebno se moram pohvalno izraziti našemu cenj. sobratu John Krpanu. Hvala lepa vsem, ker ste nam s tem pripomogli do tako lepega uspeha, da se je prireditel vršila ter končala tako mirno in v splošno zadovoljnost!

S pozdravom do vseh članov in članice naše dične K. S. K. J.!

John Sašek.

Granville, Ill.

Spoštovani sobrat urednik: — Rad bi s tem javnosti naznanil, kako se imamo v tej naši mali slovenski naselbini. — Da se v tukajšnjem premogorovu dobro vsak dan; zaslužek ali plača sta pa odvisna od prostora, kakoršnega ima kdo. Da zaslužek pri nizki plasti premoga ni kaj poseben, to bo vsakdo vedel. Delo se tukaj še tudi dobi ako ima premogar potrebni delavski certifikat, ali inajnarski papir. Pa kaj vse to koristi, ker bo tu delo le še za nekaj tednov. Kakor znano, poteče tudi za naš premogarski okraj s 1. aprilom 1916 delavska pogodba in plačilna lestvica. Tedaj bo treba odložiti krampe in lopate za nedoločen čas. Nihče se ne ve, kaj nameravajo kapitalisti z nami storiti? — Bodo li nam zvišali plačo pri toni, ali nam bodo še kaj proč od zaslužka odvzeli?

H koncu tega dopisa imam do cenjenih naročnikov našega lista še sledečo prošnjo:

Te dni sem dobil pismo iz starega kraja, od matere rojaka Anton Cvetežarja, da ga je nekje tu v Ameriki povozil vlak. Dotični rojak je bil doma iz vasi Klenik, župnija Vače pri Litiji na Kranjskem; star je okoli 24—25 let in bolj nizke postave. Pred enim letom je delal in živel v Coulterville, Ill. box 11. Jaz bi rad nje-govi skrbni materi pisal, če ta rojak še živi ali ne? Kdor izmed cenjenih čitateljev tega lista ve morda kaj več o Anton Cvetežarju, naj mi blagoveli naznaniti pismo, za kar mu bom zelo hvaležen; če pa pogrešani Anton Cvetežar še živi, naj se pa sam pri meni pismeno javi.

S sobratskim pozdravom

Jernej Bedek,
box 238 Granville, Ill

Joliet, Ill.

Cenjeni g. urednik: —

Odmerite mi nekoliko prostora v Vašem cenj. listu. — Predpostavim čas se bliža še h koncu in kmalu nam bo napačil post, ali zaključek vseh veselie, iger, itd. Tukaj v Jolietu smo bili bolj na slabem v minuli sezoni glede iger, ker se je samo eno priredilo. Kaj je bilo vzrok temu, se ne ve? Po mojem mnenju gotovo to, ker nimamo primerne lastne slovenske dvorane. Drugod moramo plačati za en večer po \$25 za dvorano, poleg tega pa še kakih \$20. za obleko igralcev i. dr. tako, da društvu prav malo ostane.

Lepa je torej ideja cerkvenega odbora, da naj bi se staro šolo pregradilo in popravilo v to svrhu. Namesto da bi plačevali najemino od dvorane tujem, bi šlo vse v domače roke. Pomagali bi s tem sami sebi in drugim.

Kar se tiče veselie, bomo imeli te dni še dve in sicer jo priredi dne 4. marca društvo „Triglav“, dne 7. marca pa društvo sv. Janeza. — Mladenci in dekle! Še imate priliko in čas zabavati se na teh plesnih veselieah, potem pa nastopi čas počitka, ali posta.

K sklepu dopisa pozdravljam vse čitatelje (ice) tega lista ter želim našemu Glasilu v tekočem letu obilo uspeha!

Jolietčan.

Prva zlata poroka v Forest City, Pa.

Kakor je bilo poročano v št. 4. Jednotinega Glasila, da bodeta 5. febr. t. l. obhajala zlato poroko Jožef Zalar in njegova soproga Marija, v Forest City, Pa., tako se je tudi zgodilo.

Čeravno je že par tednov od tega poteklo, vendar si ne morem kaj, da ne bi nekoliko obširneje

spregovoril o tej izvanredni slavnosti, ki smo jo dočakali v našem mestu.

Do 5. febr. t. l. še ni bilo zapisano v zgodovini našega mesta, da bi se slavilo polstoletje zakonskega življenja. Ta izvanredna čast bode v zgodovini mesta Fo-

rest City, Pa., zapisana nam Slo-cem in Slovenkam po jubilitnih te slavnosti, Jožefu in Mariji Zalar.

Res, srce pretresujoče je bilo gledati in videti, kako so se 5. febr. okrog 9. ure dop. zbirali sinovi, hčere, njih možje in žene,

vnuki in pravnuki, ter drugi sorodniki, da počaste zlatoporočenca na njih domu. Nekoliko pred deseto uro se v dolgem spredu odpeljejo v cerkev sv. Jožefa, ker je domači g. župnik Rev. Tomšič ponovno blagoslovil stari parček. Cerkev je bila polna občinstva in

Pazite na ta oglas v prihodnji številki!

West Side Realty Co.

STUD DO JEDIL.

V LEKARNAH

CENA \$1.00

Kaj je vzrok izgube slasti do jedil? Večkrat se pripeti, da na naenkrat zgubimo slast do jedi in da se nam celo stadi. Zdi se kot bi narava sama zahtevala, da zmanjšamo jemanje jedil, ker jih ne moramo prebaviti. Oslabšani prebavni žilci ne morejo več prebavljati kot navadno in zato se uprejo vzeti več. To znači, da potrebujejo pomoči, da zopet pričnejo svoje delovanje brez utrujenosti. Mi priporočamo

Trinerjevo Ameriško Prebavno Grenko Vino

Ta veleznaná zmes bode najprvo izčistila notranje prebavne dele, jih ojačila in dala jim dovolj moči. Zguba slasti in stud do jedil se bode polagoma zgubil in vi boste zopet imeli

**SLAST DO JEDI,
OJAČEN ŽIVOT IN
MOČ ZA MISLITI.**

Kakor hitro pripomočki za veselo življenje primanjkujejo, morali bi rabiti Trinerjevo ameriško prebavno grenko vino in spoznali boste zažudeni, da je zelo koristno. Rabite ga tudi proti:

**NEREDNOSTI PO JEDI,
ZAPETJU,
KISLO ALI GRENSKO KOLGANJE,
RIGANJE,
PLIN — UJED.**

Lahko ste gotovi, da Trinerjevo Ameriško prebavno grenko vino vam bode dalo pomoč.

Vsaka družina morala bi vedno imeti dobro zdravilo proti kašlju pri rokah. Morali bi najraje imeti Triner's Cough Sedative, katero ne vsebuje strupenih snovi, kot morfin in kloroform. Rabite proti kašlju, bronkitam, zagriženju, bolečinam v grlu i. t. d. Cena 25c in 50c. Po pošti 35c in 60c.

Jos. Triner

Izdelovatelj'

1333-39 S. ASHLAND AVENUE

CHICAGO, ILLINOIS

marsikako oko je postalo s solzami zalito, ko sta prikorašla slavljenca v spremstvu svojih otrok in sorodnikov pred oltar, med tem ko je profesor in organist g. Peter Srnovršnik pritiskal na piščalke in igral slavnostno koracnico, ki je jubilaranta spominjala na dan, ki sta pred polstoletjem korakala v domači farni cerkvi v Borovnici na Kranjskem k poroki. Med daritvijo sv. maše je pel cerkveni pevski zbor v okusno ubravnih glasovih lepe pesmice, pri katerih je pela solo Franciška Susman, rojena Zalar, druga najmlajša hčerka zlatoporočencev.

Po daritvi sv. maše je Rev. Tomšič v krasnih besedah pozdravil in čestital jubilarantoma in njima želel božjega blagoslova še na mnoga leta. Povdarjal je, da živeti polstoletja v zakonskem življenju, zgostiti veliko družino, to je nekaj izvanrednega in to je mogoče doseči le s božjim blagoslovom in milostjo. Govor g. župnika je nemogoče dobesedno tu navesti, reči pa moram, da je bil v resnici tako ganljiv in pomenljiv, da ni bilo osebe v cerkvi, ki bi ji ne zaigrala srebrna iskrica — solza v očeh.

Ko je domači g. župnik končal s svojim lepim govorom, spregovori v angleškem jeziku polski župnik Rev. Gryezka, ki je pri slavnosti sodeloval in pomagal Rev. Tomšiču. Besede jedrate, lepe in pomembne, se nikakor ne dajo popisati. Bil je nekaj, kar v našem mestu še nismo imeli ali slišali.

Po končanih cerkvenih obredih odpeljeta se jubilaranta na dom v spremstvu sorodnikov, ker se je vršil obed. Pri obedu pozdravi zlatoporočena, ali kakor jih je nazvala, stare stariše, gospodična Marion Genovefa Zalar, najstarejša hčerka Josipa Zalar ml., gl. tajnika K. S. K. J. Deklamiral je nalaše v to pripravljeno voščilo, katero je za to slavnost priležil urednik Jednote glasila, g. Ivan Zupan. Deklamacija je bila izvršena v lepi razumljivi slovenščini, in pravilnim naglašanjem, ki je zlatoporočena navdušila in zagotovila o vdanosti in ljubezni od strani otrok in sorodnikov. To voščilo se je glasilo takole:

"Predragi ded nam, — ljubi oče, In ljuba stara mati Vi:
Li bije spet Vam srce vroče,
Vam danes spet okoro žari?
Praznujeta ko pol stoletja
Zakonske zveze že oba?
Ket petdeset je tega štetja
Ko pred oltarjem stala sta. —
Poglejte, Vaša vsa družina
Se zbrala v ožjem krogu je. —
To dan slovesa, je spomina,
Vesela bije nam srce. —
Prestala v Vajunem življenju
Dovolj težav sta in skrbi,
Pomagal Bog je Vam v trpljenju,
Da vse vzgostili ste nas Vi.
Zato smo danes tu se zbrali,
Da se Vam zahvaljujemo.
Za dobro vse, kar ste nam dali,
Da z Vama se radujemo.
Iz sre danes vseh nam želja sveta
Prihaja, tja v nebo kipi:
Da Bog ohrani naj še leta,
Bi Vaju v svoji milosti."

Po obedu je pričelo prihajati ljudstvo od vseh strani, da čestita slavljenca in ju obdari z različnimi darili. Vsi prostori v veliki in prostorni hiši so bili do zadnjega kottička polni in družba, sedeča ob bogato obloženih mizah z različnimi jedili in pijačo, se je prav po starokrajsko in po domače zabavala pozno v noč.

Da se je slavnost vršila toliko velečastneje, gre gotovo v prvi vrsti zahvala pevskemu društvu "Zvon". Člani omenjenega društva so na predvečer zlate poroke prišli na dom slavljenec in jima zapeli podoknico. Istotako se je pokazalo pevsko društvo "Zvon" pravega mojstra v petju 5. in 6. febr. V znak prijaznosti in vdanosti je imenovano društvo podarilo jubilarantoma krasen dar, ki ju bode do smrti spominjal na vzorno društvo "Zvon" in njega petje.

Tudi govorov in govornikov ni manjkalo pri slavnosti. Stoloravnatelj g. John Dečman, mirovni sodnik mesta Forest City, je pozdravil slavljenca in čestital njima na zaslugah, ki sta si jih stekla v naselbini.

Josip Zalar, ml., gl. tajnik K. S. K. J. se zahvalil predgovorniku za lepe besede, kakor tudi celemu občinstvu za skazano ljub-

in naklonjenost slavljenca. Govorec svojim starišem, rabil je nekako tele besede: "Dragi oče in mati! Pot zakonskega življenja Vama ni bila posuta z rožicami. Skozi dobo petdeset let zakonskega življenja živela sta v skrbeh in trpljenju, kot pravi krščanski zakonski par. Vendar pa vključim vsem križem in težavam zakonskega življenja sta dosegla visoko starost, da danes praznujeta polstoletja, kar sta si obljubila skupno življenje in podporo eden drugemu. Vsemogočni Vaju je blagoslovil potem Vajunega življenja. Enajsterim otrokom dala sta z božjo pomočjo zagledati luč sveta. Dva izmed teh sta se od nas poslovila še v stari domovini in se preselila v večnost. Devet ostalih ste nas pripeljali in privedli v to deželo. Izmed teh nas je še pet pri življenju, ki Vas tukaj danes pozdravljamo in ponovno obljublamo, da Vaju hočemo tudi naprej spoštovati in ljubiti, kakor smo delali v preteklosti. Nas pet Vas pozdravlja tukaj, šest pa je v duhu z nami in prosi Vsemogočnega, da Vaju tudi v bodoče blagoslovilja in tolaži v križih in težavah. Poglejta tukaj zbrano množico svojih sorodnikov in prijateljev. Vsi Vas spoštujemo in ljubimo. Kot otroci Vaši držali smo se v kolikor je bilo mogoče naka, ki ste ga nas učili, to je četrte božje zapovedi. Ravnali smo se po tej zapovedi, kolikor smo oče, ter Vam tukaj zagotavljam, da hočemo ta zapoved tudi v bodoče spoštovati in se po nji ravnati in to ne le samo nas pet, kot Vaši otroci, marveč cela naša družina, ki šteje okrog 80 duš. Če se kateri izneveri tej zapovedi, ga nočemo imeti v svoji sredi in ga nočemo pripoznati za člana naše rodbine."

V krasnih besedah je dalje govoril g. Martin Muhič, Frank Kosić, predsednik pevskega društva "Zvon", Matija Kamin, Anton Zalar in drugi. Naposled se je slavljenec Jožef Zalar vsem skupaj lepo zahvalil, ter želel v svojem, kakor tudi v imenu svoje žene, da bi marsikateri izmed navzočih bil tako srečen, da bi dočakal pedeset let zakonskega življenja.

Slavnost je bila jako živahna in se je vršila v najlepšem redu in zadovoljnosti, tako da bode vsakteremu, ki je bil prisoten, gotovo za vedno v spominu.

Prej ko zaključim, ne smem pozabiti omeniti, da se slavljenca vkljub visoki starosti še počutita dobro. Jožef Zalar, čeravno bode 19. marca t. l. praznoval 72 letnico, še vedno dela v premogokopu, a njegova žena opravlja hišna dela, kakor pred leti. Da sta še čila in čvrsta, se je pokazalo v tem, da sta na slavnostni večer prav gibkih nog plesala starokrajski valček.

Bog živi zlatoporočena še mnogo let in nasvidenje pri praznovanju demantne poroke!

Eden izmed navzočih.

ZAHVALA.

Nemogoče je podpisanim vsakteremu posamezno zahvaliti se, radi tega izrekava tem potom vsem skupaj najprisrčnejšo zahvalo za izkazano ljubeznivost, prijaznost in naklonjenost, katero ste nama skazali pri praznovanju zlate poroke. Lepa hvala č. g. župniku Rev. Tomšiču in Rev. Gryezki, za krasne govore. Srčna hvala vsem skupaj za množična darila, posebno še pevskemu društvu "Zvon". Srčna hvala vsem onim, ki so nama pismenim ali brzojavnim potom čestitali, kakor tudi vsem slavnim pevcem in pevkam. Vsem skupaj z eno besedo najprisrčnejšo hvalo! Bog Vam naj vsem stotero povrne!

Forest City, Pa., 20. febr. 1916.
Jožef in Marija Zalar.

Nova iznajdba na polju brezžičnega brzojava.

Iz Kristianije se poroča, da je tamošnji tiskar Fredric Dahl iznašel način za brezžično brzoavljenje v podobah. Z brezžičnim brzojavom se odpošljejo cele risbe, fotografije. Prenašanje, ki temelji na Morsejevem sestavu, se vrši na ta način, da se na oddajni postaji popiše ali nariše plošča. Ne gre tedaj za prenos črk ali besed, marveč za oddajo majhnih celotnih ploskev. V koliko je iznajdba praktično uporabna, bo pokazala bodočnost. Menda se že snuje mednarodna družba, ki izkoristi Dahlovo iznajdbo.

FRANC PIRC

apostolski misijonar med Indijanci v Severni Ameriki.

(Dalje.)

Slušajmo še našega g. Pirea, kako opisuje svoje delovanje v L'Arbre Croche v koledarju baltimorske nadškofije za leto 1848.

"Bog je moje delovanje v tej misijonski postaji tako blagoslovil, da sem od dne svojega prihoda, t. j. 30. septembra 1839. leta do 15. julija 1847. leta pomnožil število vernih Indijancev za 956 in to večinoma s preobrnjenjem divjakov. Izvemši 200 mrličev živi za te dobe 1842 katoliških Indijancev v tej misijonski postaji. Da bi pa oskrboval to misijonsko postajo in še deset drugih, ki so jako daleč jedna od druge, to presega istinito moči jednega misijonarja. Bilo je neobhodno treba, razdeliti jih na dva dela. To je visokočastiti g. škof Lefevre tudi storil 10. dan meseca julija 1847. leta, ko je obiskal tukajšnje misijonske postaje. Izročil mi je dušno pastirstvo v L'Arbre Croche, Cheboiganu, Agakathiwingu, Velikem zatoku (Grand Travers) in vse postaje do Hahigonga ob bregu jezera. Število vernih je 1242, ki so večinoma prav pobožni kristjani. Misijone v La Croix, Middletownu, Castor Islandu in Manistiquen — z 600 dušami, — je pa izročil g. Ig. Mraku v oskrbovanje.

Po zgledu svojih prednikov sem si prizadeval in se trudil po vsi moči, da podučim divjake v resnični sv. vere, pa tudi v vseh drugih rečeh, ki jih potrebujejo za dobro vzgojo in omiko. Videl sem svoj trud tolikanj blagoslovljen, da daje ta moja misijonska postaja živ dokaz, da so Indijanci zmogni postati dobri kristjani (v tem se celo bele prekosé) in olikani ljudje. Sploh so prav delavni in spretni za vse, česar koli se lotijo. Med njimi so dobri tesarji, mizarji, kotlarji in zidarji, ki znajo zidati čedne hišice. Tudi prav pridno obdelujejo polje, ki so ga kupili od vlade ter prodajo mnogo sadežev in povrtine. Ženske so tudi prav delavne; dobro vedo, kaj je gospodinjstvo. Doma izdelujejo vso obleko za družino; tkajo odeje, izdelujejo pletarice in raznovrstne druge reči iz jezevih bodice. Pri tem delu kažejo veliko okusa in spretnosti.

Slednjič zamorem v resnici reči o Indijancih tega misijona, da so z njih velikim napredkom v šoli in oliko predstojniki po vsem zadovoljni. Pridobili so si tudi čisljanje belih in vživajo naklonjenost naše vlade!"

Ta list je zadnji, ki smo ga dobili v roke o delovanju njegovem med Otava-Indijanci. Za njegovo gorečo srce ni bilo tukaj več dela; gno ga je le dalje med divjake, da pridobi še več duš sv. cerkvi. Tri leta je vendar moral še ostati v L'Arbre Croche. V teku 12 let, ki jih je preživel med Otava-Indijanci, ustanovil je šest evetočih misijonskih postaj in šest cerkev postavil; s škofovim privoljenjem jih je tudi sam blagoslovil. Na njegovo prizadevanje pri vladi so zadobili ti rudečkoičke jednake pravice z belimi, — bili so emancipirani. Živ dokaz, da je mati prave olike katoliška cerkev, naj tudi novodobni olikani brezverci tajé to resnico, kolikor jim drago!

DEVETO POGlavJE.

Pirc gre v Minnesoto k Ochipwe Indijancem ter ustanovi misijonski postaji v Crowingu in v Milleku (Mil-Lacke).

Proti severozahodni strani od michiganske države se razprostira obišrna pokrajina Minnesota, ki je jako lepa dežela ob gorenjem Mississippu (med 42. in 49. stopinjo severne širjave). Obsega 215.907 kvadr. kilometrov. Tukaj je bivalo za te dobe še do 110.000 divjakov rodu Ochipwe- in Sioux-Indijanskega. Vlada jo je kupila 1849. leta od Indijancev. Zemlja je skoro vsa lepa ravnina z malimi holmei vmes, ki se zlagoma znižujejo ter zgubljajo v ravan. Tri petine ima sočnih travnikov in dve petini lepih gozdov vmes. Poleg sladkorjeveca rastejo lepi hrasti, košate lipe in drugo gozdno in sadno drevje, skoro jednako kakor po Slovenskem. Vsa zemlja je napolnjena z jezeri, pripravljena za rekami in studenci. Obnebje je zmerno in zdravo. Nikoli ni kužnih boleznij, mrlčice in kolere, kakor na jugu. Vođe da-

jó izvrstnih rib, po travnikih skakljajo fazani, kakor kobilice. Po gozdh je srn, mnogoterih jelenov, medvedov in druge divjčine na izobilje. Na zahodnem kraju pa se pasejo tisočere črede bivolvov. Tudi ovce se dobro redé. Ta pokrajina je jako ugodna za naselbine. Kdor se naseli tu in se spozna z družino za ameriškanskega državljana, dobi 160 oralov zemlje zastonj. Seveda mu jo je treba obdelati. In res, kmalu so se naselili po teh krajih ljudje raznih narodnostij. Tudi Slovencev je mnogo tam. Dobili so po posredovanju g. misijonarja Pirea najprimernejše in najlepše kraje. Za današnje dobe evetó najlepša sela in mesta po onih krajih, kjer je g. Pirc smoval naselbine.

Sedmi cerkveni zbor v Baltimoru je 1849. leta spoznal veliko potrebo, da se za to prostorno deželo ustanovi lastna škofija s sedežem v St. Paul. Apostolski sedež je pritrnil tej želji ter imenoval za škofa l. 1850. visokočastitega gosp. Jožefa Kretina. Konec l. 1852. je bilo v njegovi prostorni škofiji le sedem cerkev in deset duhovnikov, katerih polovica je delovala med belimi, druga pa med Indijanci. Katoličanov je bilo okoli 2500 duš.

V tej škofiji je bilo še nad 50.000 divjakov, torej lepo polje za gorecega misijonarja g. Pirea. Divjaki rodu Ochipwe-Indijancev so bivali po severozahodnem delu te dežele. Bili so mnogo bolj divji nego Otava-Indijanci. Tudi so jih beli z žganjem bolj spridili nego Otava-Indijancev.

Ker je novemu škofu manjkalo sposobnih delavcev v tem širokem vinogradu Gospodovem, prosi ljubljena Indijancev g. Pirea, naj pride v njegovo škofijo širit med Indijance sv. vero. Veselega srca se podá goreči misijonar na težavno delo.

To opisuje tako-le v Misijonski pesmi od Ochipwe-Indijancev:

Že sem svoje Indijane
Tam v deželi Michigan
— Kličéjo se Otawate —
Dobro utrčil v verskem stan'.

V sreču vname se mi želja
Dalje k ajdom se odát',
Kjer ne znajo še evangelja:
K božji čedi jih peljáj.

Naglo barka me prenese
Milj veliko sto hodá,
Kakor tica brž preteče
Daljo jezer in vodá.

K takim prišel sem Indijanom
Ki so skoro nagi še;
Ni podobnih nič kristjanom,
Ko živina tú živé.

Bivališča njih so borna,
Z ljublem sotor je pokrit,
Koža v spanju je odeja,
Leža pa so trda tlá.

Vedno živeža jim manjka,
Zver in ribe jih redé;
Kakor jim pa tega zmanjka,
Vsi od lakote medlé.

Copernija, malik' vanje
Je pri njih navadno b'lo,
Svete vere oznanovanja
Slišálo prej ni uhó.

Zdaj pa vendar so pripravni
Poslušati božji glas,
Mojim naukom so udani
In spoznajo srečni čas.

Več ko sedem tisoč ajdov
Vteh izročeni imám,
Sto milj daleč so kristjani,
Jaz pastir njih duši sam.

Moje fare je pokrajina
Še čez tisoč milj hodá,
Pot po njej mi je težavna,
Polna gozdov in vodá.

V Crowing sem se bil ustavil,
Prvi sem začel misijon,
Novo cerkev sem napravil,
V ktero vabi mali zvon.

Na okroglem, lepem hribu
Cerkev je in turnič bel,
Kjer o mojem je prirodu
Še mališki boben pel.

Zadovoljen med divjaki
Kakor oče jih učim,
Srčno ljubi me njihov vsaki,
V božjem miru prav živim.
(Dalje prihodnjí.)

Denar naložen pri nas je varno shranjen.

Priporočamo se Slovence, da ulagajo denar pri nas bodisi na čezkovi ali obrestni račun in jim zagotovimo vselaj kulantno postrežbo.

Plaçujemo po 3% obresti na denar uložen na obrestni račun.

Mi podpiramo Slovence in se torej tudi pripravljamo njihovi naklonjenosti. Pri nas lahko nalagate denar čez čvite v Jolietu ali pa v katerem drugem kraju žrudí držav. Dva člana K. S. K. Jednote sta naša šolegolitna uslužbenca: g. Jos. Dundu, predsednik nadzornega odbora K. S. K. J. in g. Jos. F. Škrinar.

Naša banka je pod nadzorstvom vlade Združenih držav.

Pokličjamo denar v staro domovino zanesljivo in po najnižjem kursu. Oddajamo v najem varnostne škrinjice po \$3.00 na leto za shranjenje vrednostnih papirjev in listin, kjar so vedno varne pred ognjem in tatvino. Izdajamo menjice na vse kraje.

Poelopje, v katerem so naši uradi je lastnina te bank. Naša banka je deponitni urad za mesto Joliet, na okraj Will, za državo Illinois in za vlado Združenih držav.

The Joliet National Bank

JOLIET, ILLINOIS

Kapital \$150,000. Rezervni sklad \$300,000.

JOSIP PERKO SLOVENSKA GOSTILNA

2236 S. WOOD STR. CHICAGO, ILLINOIS.

Telefon Canal 298

Se priporoča rojakom Slovence za obilen poset.

"Dobra postrežba in dobra pijača", to je moje geslo.

Martin Nemanich

slovenska gostilna in restavracija

Rojaki Slovenci vedno dobrodošli!

Zaloga in prodaja pristnega domačega vina.

Telefon: Canal 80

1900 W. 22nd St. Chicago, Ill.

Za zastave, regalije in vse društvene potrebščine.

Prva in najstarejša domača tvrdka

F. Kerže Co.

2711 So. Millard Avenue Chicago, Ill.

Vse delo in blago garantirano. — Ceniki zastonj.

Pozor gg. tajniki krajevnih društev!

Kadar potrebujete nova društvena pravila, lično izdelana pisma, koverte, vabila in vstopnice za veselice, ali kake druge tiskovine, obrnite se na največje slovensko unijsko tiskarno v Ameriki, na

NARODNO TISKARNO, 2146-50 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

Ta Vam bode izgotovila vse tiskovine v popolno zadovoljnost glede cene, točnosti in okusnega dela. Osobito Vam priporočamo zelo pripravnne Vplačilne knjižice za člane in članice, izdelane v malem žepnem formatu in trdo vezane. Dalje imamo v zalogi zelo prikladne Nakaznice za blagajnike za izplačevanje bolniške podpore in drugih izdatkov, ter Pobotnice. Tiskane imamo tudi Bolniške liste, večje in manjše in posebne pole za vodstvo članov, da se ima na podlagi teh pol lahko vedno natančen pregled števila članov po skladih, ali razredih.

Na zahtevo pošljemo vsakemu društvu vzorec gorinavedenih tiskovin na ogled brezplačno!

OPOMBA: V naši tiskarni se tiska "Glasilo K. S. K. Jednote".

DOMAČA NARAVNA OHIJSKA VINA

kakor DELAWARE, CATAWBA in CONKORD

prodaja

JOSIP SVETE

1780-82 E. 28th St., Lorain, Ohio

CONCORD RDEČE VINO 60c. galona. CATAWBA BELO VINO 80c. galona

Te cene veljajo od 25 galonov naprej, pri manjših naročilnih cene po dogovoru. Pri teh cenah je vojni davek že vračunan.

—Vina so popolnoma naravna, kar jamčim.— Naročilu je treba pridojati denar ali Money Order.

Izhaja vsako sredo.
 Lastnim Kranjsko-Slovenske Katoliške Jednote v Zedinjenih državah ameriških.
 Uredništvo in upravništvo: 1951 West 22nd Place, Chicago, Ill. Telephone: Canal 2487.
 Naročnina: Za člane na leto \$0.60. Za nečlane \$1.00. Za inozemstvo \$1.50.
OFFICIAL ORGAN of the **GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION** of the **UNITED STATES OF AMERICA**.
 Issued every Wednesday.
 Owned by the Grand Carniolian Slovenian Catholic Union of the United States of America.
 OFFICE: 1951 West 22nd Place, Chicago, Ill. Phone: Canal 2487.
 Subscription rate: For Members, per year \$0.60. For Nonmembers \$1.00. For Foreign Countries \$1.50.

Napredek Narodnih bank v Zedinjenih državah.

Znano je nam vsem, da stopajo naše Zedinjene države v napredek večno na višje stopinje. To se lahko trdi o raznih največjih iznajdbah, o napredovanju ameriške industrije, osebno pa v zvezemajo dandanes Zedinjene države prvo mesto na svetovnem finančnem, ali denarnem trgu. Malokje drugje je ustanovljeni širši države toliko raznovrstnih denarnih zavodov, kakor jih je imamo mi Američani. Malokje drugje delajo ti denarni zavodi toliko kupčije ali prometa kot naši. V Zedinjenih državah je na tisoče in tisoče Narodnih bank (National Bank), Državnih bank (State Bank), Trstnih družb in posojilnic ter hranilnice. Poleg teh imamo zadnja leta tudi poštne hranilnice in federalne banke; ki slednji čas po uradnem zatrdilu nad vse dobro poslujejo.

Med vsemi, gorinavedenimi denarnimi zavodi so pri nas najbolj znane Narodne banke in o teh hočemo danes nekoliko omeniti. Kmalu po novem letu 1916 smo čitali v raznih listih poročila o poslovanju Narodnih bank v minulnem letu. V zgodovini naših denarnih zavodov niso ameriške Narodne banke še nikdar prej tako napredovale, kakor baš v minulnem letu 1915, kajti njihov vlog so se v tem času pomnožile za 26.3 odstotkov.

V Zedinjenih državah je sedaj 7607 Narodnih Bank skupaj. Stanje nedarnih ulog pri teh bankah je znašalo dne 31. decembra 1915 ogromno svoto \$10,379,000,000. (Deset milijard in tristo devinsedemdeset milijonov dolarjev!) Vloge so se od 1. 1914 pomnožile za \$2,163,000,000 samo od 10. novembra 1915 do 31. decembra 1915 pa za \$223,000,000.

Skupno premoženje ali imetje teh bank je znašalo koncem 1. 1915 \$13,467,223,000, (okoli trinajst in pol milijard dolarjev) ali za 18.6% več (\$2,110,000,000) nego prejšnje leto in za \$231,000,000 več od 10. novembra 1915. Leta 1915 je pričelo na novo poslovati 26 Narodnih bank. Tekom 12 mesecev se je povečalo stanje gotovega denarja po raznih Narodnih bankah za \$154,000,000; razna posojila in tirjatve teh bank so pa v tem času narastle za \$1,010,000,000.

Dasiravno drž. bančni komptroller v svojem letnem poročilu o poslovanju Narodnih bank ne naveda kake razdelbe pri vlogah, ali vzroka tako rapidnega narastka, vendar se lahko sodi, da imajo naše Narodne banke zelo veliko koristi vsled sedanje evropske vojne. Odkar je izruhlila zunanja vojna, je pošiljanje denarja v razne starokrajske hranilnice in druge denarne zavode precej pomehalo. Skoro vsi, tu živeči inozemski delavci, kojih se računa na 13 milijonov, so prišli namreč vendar enkrat že do zaključka, da je veliko bolj umestno in varno nalagati svoje prihranjene novce v tukajšnje zanesljive Narodne in Državne banke, kakor pa v starokrajske posojilnice in hranilnice, ki trpijo vsled sedanje vojne tako ogromno škodo in izgubo. Pomislimo samo to, da so pri tem tudi

naši ameriški Slovenci prizadeti in sicer za več milijonov kron; to bodedemo dokazali iz sledečih razlogov:

Pred vojno je pošiljalo iz Amerike na tisoče naših rojakov svoje prihranke v starokrajske denarne zavode po povprečnem kurzu \$20.50 za K 100. Znano je, da so vsled vojne avstrijske krone padle skoro za 30 odstotkov svoje prejšnje vrednosti, ker danes velja K 1000 le 139.00; bi torej izgubil vsled tega vsak vložnik pri vsakih K 1000 \$66.00 ako bi hotel danes svojo vlogo dvigniti; čuli smo dalje, da zunanje hranilnice in posojilnice sedaj v vojnem času sploh ne izplačujejo večjih zneskov. Kdo nam jamči, da bodo dosle avstrijske krone zopet svoj normalni kurz?

Naši ameriški Slovenci imajo po našem mišljenju v starokrajskih denarnih zavodih naloženih okoli 10 milijonov kron, ali še nekaj več. Vsi ti domoljubni rojaki so že danes na izgubi približno za 3 milijone kron vsled silnega padca avstrijskih kron. Menda jih bode ta šola sedaj in po vojni izučila, da bodo nalagali raje svoje prihranke v povsem zanesljive ameriške Narodne in druge banke, čeravno ne dajejo te tako visokih obresti. Te slednje vrstice smo napisali radi tega, ker se popoimoma strinjamo z znanim sedanjim geslom: "Amerika najprva!", ali "America first!"

Važni vojni dogodki meseca marca 1915.

Pred letom dni, ali meseca marca 1915 je bilježiti sledeče bolj važne dogodke sedanje svetovne vojne:

Dne 1. marea 1915.—Hudi spopadi med Nemci in Francozi v okraju Champagne.
 2.—Poročilo iz Petrograda o veliki zmagi Rusov pri Przasnyeci na severnem Poljskem, kjer je padlo Rusom v roke 10,000 nemških ujetnikov. Angleške bojne ladje "Canopus", "Swiftsure" in "Cornwallis" obstreljevale dardanelske utrdbe št. 8. in 9.

3.—Krvavi boji med Turki in indijskimi četami na severozapadni strani Basre, v perzijskem zalivu. Ponovni napadi povodslih angleških bojnih ladij v dardanelski ožini.

4.—Nemški podmorski čoln "U-8" se potopil blizu mestu Dover na Angleškem. Čete zaveznikov so se pričele izkrevati pri Seddu Bahrju v Dardanellah.

5.—Nemški "Zeppelin L-5" padel poškodovan na tla pri Tirlentontu. Angleška bojna ladja "Queen Elizabeth" pričela bombardirati turške forte ob dardanelski ožini.

6.—Angleški mornarici se je posrečilo oslabeti vse turške utrdbe v Smyrni; hudo ponovno bombardiranje v Dardanellah. Angleška križarka "Queen Elizabeth" streljala 12 milj v daljavo preko gallipolski polotok na sovražne pozicije. Pričetek politične krize na Grškem. Grški ministrski predsednik M. Venizelos odstopil.

8.—Vročni boji na celi iztočni fronti med reko Vistulo in Niemen.

9.—Nemški podvodni čolni torpedirali tri angleške parnike blizu Hastingsa, Liverpoola in Scarborough. Sestava novega grškega ministristva po M. Gounaristu. Rusi poročajo o velikih uspehih na kavkaški fronti.

10.—Angleška bojna ladja "Ariel" potopila nemški podvodni čoln "U-12". Angleži si prisvojili mestee Neuve Chapelle in pridobili 4000 jardov dolgo erto nemških strelnih jarkov.

11.—Nemška križarka "Prinz Eitel Friedrich" priplula v Newport News, Va. S sabo je privedla rešeno moštvo ameriškega tovornega parnika "William P. Fryc", kateri parnik je potopila na visokem morju.

12.—Zavezniki odbili hude napade Nemcev pri La Bassee.

13.—Feldmaršal Sir J. French poroča o nadaljnjih uspehih Angležev pri Aubern.

14.—Hudi boji na celi fronti v Karpatih.

15.—Poročilo Angležev, da so Nemci izgubili pri Nieuve Chapelle približno 18.000 mož.

17.—Angleška admiraliteta izdala ukaz o blokadi vodovja bli-

zu Nemčije in iz nemških pristanišč.

18.—Huda pomorska bitka v Dardanellah. Angleška bojna ladja "Irresistible" in francoske bojne ladje "Ocean" in "Bouvet" potopljene, — zadete od turških podvodnih min.

19.—Sporazum med angleško vlado in zastopniki organizirane delavstva, da naj se ne ustavi izdelovanje municije tekmo vojne.

20.—General Botha si podjarmil več nemških kolecinj v Južnozadnji Afriki.

21.—Številni nemški Zeppelini bombardirali mesto Pariz.

22.—Padec trdnjave Przemysl v ruske roke po neprestanem 5 mesecev trajajočem obleganju.

23.—Iz Petrograda se poroča, da je padlo v Przemyslu 126.000 vojnih ujetnikov Rusom v roke in 700 večjih trdnjavskih topov. Rusi evakuirali mesto Memel.

25.—Nemški podmorski čoln "U-29" potopljen. Nemci potopili tovorni parnik "Medea".

26.—Rusi zasedli prelaz Lupkov v Karpatih.

27.—Francoske čete zavzele višino hriba Hartmanns-Weilerkopf v Vosgezih.

28.—Nemci odbili sovražne napade pri reki Niemen. Nemški general von Kluck ranjen od šrapnela.

31.—Nemci obstreljevali rusko obrežno mesto Libavo. Hudi boji v Karpatih.

Kralji brez krone.

Sedanja evropska vojna je palnila tri znane kralje v svojih prestolov. Ti so: Črnogorski kralj Nikolaj, srbski kralj Peter in belgijski kralj Albert. Prvi je zbežal in živi sedaj v preganstvu v mestu Bordeaux na Francoskem, srbskega kralja Petra je pregnala usoda, da živi na nekem grškem otoku, belgijski kralj se pa nahaja pri svoji razpršeni armadi na bojnem polju. Glavno mesto Belgije, kjer so leta 1909 kronali kralja Alberta je sedaj v nemških rokah.

Za danes hočemo napisati le o usodi srbskega kralja Petra I. in o njegovih sedanjih razmerah ter občutkih ubežnega kralja brez krone.

Srbski kralj Peter je sedaj 72 let star. Vadal je na srbskem prestolu od 2. junija l. 1903, torej dobrih 12 let kakor je moral pobeigniti pred silnim vpadom Nemcev, Avstrijecev in Bolgarov na njegovo ozemlje. Srbija je merila v mirnem času, ali pred vojno le 18,650 štirjaških milj ter je stala 2,911.700 duš. Danes nekdanje Srbije ni več. Ljudstvo je deloma brez domovja in strah, kajti vojna je tudi Srbijo opustošila liki Belgiji. Najbolj trdni možje in mladeniči so izkrvaveli na bojnem polju, ali je pa srbske prebivalce pokončal nevsmiljeni legar. Zmagovalec Srbije si danes delijo plen in si kosajo del zemlje za delom zemlje. Taka je datdanes usoda nepremišljenega srbskega naroda! —

Minuli mesec je obiskal ubežnega srbskega kralja Petta poročevalec nekega ameriškega lista. Ta svoj redek obisk je opisal sledeče: Srbski kralj Peter živi sedaj na malem grškem otoku Aedopsos, v Evbeji. Posledice sedanje vojne so na postaranega monarha takoj uplivalo, da je duševno in telesno skoro do cela oslabil, tudi vid ga je skoro že popolnoma zapustil. Kralj Peter trpi največ vsled duševnih bolečin ali vsled tega, ker je njegov narod zadela tako nepričakovana usoda in nesreča. In vendar goji pri tem še sedaj upanje, da bode končno le Srbija slavila triumfalno zmago?

Navedenemu ameriškemu časnikarskemu poročevalcu je srbski kralj Peter potožil vse svoje gorje sledeče: "Že dolgo časa sem želel govoriti odkritosrčno s kakim za stopnikom vrlega ameriškega naroda, katerega je usoda Srbije globoko ganila in kateri je storil toliko dobrega mojemu nesrečnemu narodu. Zdi se mi, da Vi Američani sočustvujete vsled tega z nami, ker ste že tudi Vi sami izkusili kaj pomenja boj za svobodo ljudstva in domovine. To se je vršilo pri Vas pred dobrimi 250 leti, ko ste postali popolnoma neodvisni. Tudi mi smo hodili za takimi cilji, pa — žal! — Zelo smo Srbi hvaležni dobrosrčnim ameriškim zdravnikom in bolniškim postrežnicam Ameriškega

Rečnega križa, ki so pritekli nam na pomoč v teh hudih časih. Do bro se še spominjamo s hvaleznostjo onih ameriških Samaritanov, ki so dali pri nas celo svoje življenje v borbi zoper legar, — niso se bali te nevarne boleznii in ne sovražnih krogelj. Časten jim bodi torej ohranjen spomin! In še več! Ko se je na tisoče in tisoče zbeganih srbskih družin z ženami in otroci borilo za vsakdanji obstanek in griljaj kruha, ste jim Vi Američani tudi priskočili pravočasno na pomoč, da niso umrle te nedolžne žrtve od glada!"

Pri teh besedah se je sivolasi srbski kralj Peter naslonil na svoj stol, ter je pričel plakati kakor kak otrok. — Boril se je z srčnimi bolečinami in je končno vzdihnil: "Naj Večni Bog milostno povrne vse te dobrote Vaši mogočni domovini!"

Kralj Peter je nadaljeval svoj pogovor sledeče: "Morda tam v Ameriki se ne veste, čemu je skoro vsa Evropa zapletena v vojno? Jaz Vam bom to stvar v kratkem razložil. Vojno je največ povzročil fevdalizem, — nastal je boj med večerajšnjem fevdalizmom in jutrišnjem svobodo. Do vojne ob zeleni Donavi je torej moralo priti vsled medsebojnih spletk fevdalizma za dosego svobode naroda in države. To vojno lahko primerjamo vojni malih držav na Laskem, ki so se v srednjem veku tudi medsebojno borile za svoj obstanek in svobodo; — njihov glavno načelo je bila svoboda in po tem načelu se je ravnalo tudi ubogo srbsko ljudstvo. — Mi smo vedno skušali živeti v miru z našo sosedo, Avstrijo, čeravno niso bile želje Avstrijecev podobne našim željam. — Mi Srbi smo v tem podobni Američanom, da bi radi živeli v slogini neovirano z našimi sosedi. Ko sem živel še v Belgradu, sem večkrat gledal skozi moje okno na bližnje avstrijske poljane in gorovja preko Donave. Pri tem sem si mislil: Prišel bo morda res čas, da ne bo več mogoče živeti poleg teh sosedov. — Jaz tako trdnobno še danes verujem v svobodo Srbije kakor gotovo verujem v Boga. Osvojenost in sovražnikovoprsta Srbija, — to so bile sanje že v moji mladosti. Za svobodo sem se boril do svoje visoke starosti, v svobodo sem zapupal. Jaz živim in delam samo iz tega namena, da bi vide! enkrat še Srbijo popolnoma svobodno; vsled tega prosim pa tudi večnega Stvarnika, da bi mi dal dovolj kati se one ure, — ure vstajanja in osvoboditve srbskega naroda, nakar bi z mirnim srcem za vedno razzatisnil svoja očesa!"

Ameriške vesti.

Žrtve v premogorovih l. 1915.
 Glasom nedavno izdanega uradnega poročila, znaša l. 1915 število ubitih po premogorovih Zedinjenih držav veliko manj kot katere zadnjih 8 let. Širom naše domovine je delalo lansko leto okoli 750,000 premogarjev po raznih jamah, od teh je bilo vsled nesreče ubitih 2264; navadnih smrtnih slučajev med premogarji se računa 2,95 pri 1000, l. 1914 je pa znašalo to število 3.22 pri 1000.

Linčali zamorca.
 Cartersville, Ga., 26. febr. — Večraj zarano jutraj je udrla v naš okrajni zapor s silo kakih 50 mož broječa in oborožena skupina meščanov, ki so odvedli iz ječe zamorca Jesse McCorkleja. Razjarena druhal je nesrečnega jetnika pred jetniškimi poslopjem obesila na neko drevo in je že na mrtvega oddala več strelcev.

McCorkle je pred nekaj dnevi dejanski napadel in oropal Mrs. A. T. Heath, ko je bila sama doma.

Streljanje pri aretaciji.
 Rockford, Iowa., 28. februarja. — Ko je prišel sinoči pomožni šerif Bowers v stanovanje Mrs. Reams, hoteč aretirati njenega sina Franka, sta se pri tem pričela oba streljati. Frank Reams je končno pogodil s strelom šerifa na tla, poleg tega je tudi nevarno ranil svojo mater, ko je hotela slednja zabraniti aretacijo. Morilec se sedaj nahaja v zaporu v Charles City, Iowa.

Ljudsko maščevanje.
 Brownsville, Texas, 28. febr. — Te dni so napadli trije Mehikanci in en zamorec učitelja neke male naselbine blizu našega mesta. Ker

so hoteli storilei po dovršenem činu zbežati preko meje, so jih domači naseljenci pri Edinburgu še pravočasno zajeli in vse na mestu postrelili.

Domoljubno delo.
 Pittsburgh, Pa., 28. febr. — Tukajšnja znana steklarna "Pittsburgh Plate Glass Co." je določila, da bode dajala vsem svojim delavcem celo plačo in 14 dnevni dopust, ako se hočejo vdeležiti prostovoljnih vojaških vaj Narodne garde. Izmed 6000 nastavljenecv te družbe se je priglasilo za to že mnogo prostovoljcev.

Smrt blagega moža.
 Philadelphia, Pa., 28. febr. — Takaj je umrl občeznani domoljubni tovarnar Henrik H. Sheip v 66 letu svoje dobe. Dotičnik je imel takoj po izbruhu evropske vojne na ponudbo ogromno naročilo municije, kar je pa enostavno odklonil trdeč, da nikakor ni lepo, ako bi se pri tej starosti indirektno pospeševal človeško klanje.

Dobiček vsled vojne.
 New York, N. Y., 28. febr. — Tekom zadnjega leta je naredila vlika in znana Dupontova tovarna za izdelovanje smodnika \$57,840.750 čistega dobička, ker posilija ogromno množino streliva evropskim zaveznikom. Leta 1914 je znašal celoletni skupni dobiček te družbe samo \$4,500,000. Družba bode plačala sedaj 22 in pol odstotkov še posebnih dividend svojim delničarjem.

Veliko naročilo nabojev.
 Alton, Ill., 28. februarja. — Te dni so se mudili trije zastopniki španske vlade pri tukajšnji družbi ki izdeluje patrone, ali naboje. The Western Cartridge Co. je naredila z njimi pogodbo, da bode izgotovila tekom nekaj mesecev za Španko 250,000,000 11 milimetrov dolgih patron za kupno ceno \$1,500,000.

Polet okoli sveta.
 San Francisco, Cal., 28. febr. — Iz Bostona, Mass. je došel semkaj znani avijatik Porter H. Adams, in tehnik D. W. Douglass, ker nameravata zgraditi v našem mestu velikanski hidroaeroplan, po vzoruč bipлана. S tem novim letalnim strojem bode skušal Porter Adams narediti polet okoli sveta čez dobre 4 mesece. Za zgradbo tega modernega hidroaeroplana bode potrošil okoli \$170,000. Svoj polet namerava ta drzni avijatik doseči iz San Franciscu preko Honolulua, Manile, Kitajskega, Indije, Port Saida, Španskega in končno nazaj preko Atlantika v Boston, Mass.

Slepi državni poslancev.
 V zakonodaji, ali kongresni zbornici države Minnesota bode zasedel svoje mesto popolnoma slepi poslanec Thomas D. Sehall iz Minneapolisa, Minn. po poklicu odvetnik. Ta novi državni poslanec je star 38 let rodum iz države Michigan. Pred 8 leti ga je zadela nesreča, da je izgubil popolnoma svoj vid. Ker je navedene izoboren politikar, dober advokat in govornik, je bil na progresivnem tiketu izvoljen z veliko večino glasov državnim poslancem.

Ogenj uničil šolsko telovadnico.
 Lafayette, Ind., 28. februarja. — Minuli teden je ogenj uničil staro in znano telovadnico tukajšnje Purdue univerze. V tej telovadnici se je nahajalo več tripalčnih topov baterije B. 1200 Kragovih pušk in 7000 patron. Skupna škoda znaša okoli \$20,000. Kako je nastal ogenj, ni znano.

Dragocena slika.
 New York, N. Y., 28. febr. — Zadnje dni se je prodalo na javni dražbi več krasnih in dragocenih slik iz zbirke pok. milijonarja Lamberta. Brooklynski muzej je kupil na tej dražbi krasno Bernard Luinovo oljnato sliko Matere Božje za \$33,500; Sandro Botticellerjevo sliko Mati Božja z Jezusom se je prodalo nekemu agentu za \$22,000, Andrej Del Sartovo sv. Družino pa za \$27,000.

Tobak za belgijske vojsake.
 Te dni se je ustanovila v New Yorku posebna dobrodelna družba, koja namerava nabirati širom Amerike milodare za nakup tobaku za belgijske vojsake. Tajnik te družbe, Francis R. Jones zatrjuje, da je v Belgiji še kakih 200,000 vojakov, ki se zelo junško borijo

za svojo domovino. Najbolj hudo je pa tudi tem vojakom, ker ne morejo dobiti tobaka, ki je, kakor znano za vojnika najljubša stvar.

Ta družba bode pošiljala redno vsak teden na belgijsko fronto 200,000 zavitkov vsebujočih: 50 dobrih cigaret, več tobaka, skatljivo žveplenk in eno dopisnico za odgovor. Angleške in belgijske oblasti bodo pa skrbele, da se bo ta tobak brezplačno dovedlo na svoje mesto.

Čudna odredba.
 Burlington, Iowa, 28. februarja. Zveza raznih pastorejv tega mesta je na svoji zadnji seji določila, da je zoper pogrebe ob nedeljah. Vsled tega ne bo zaneprej noben pastor hotel pokopati kakega mrliča razun delavnih dni.

Pes rešil 24 osebam življenje.
 Lafayette, Ind. 28. februarja. V dormitoriju tukajšnje Purdue univerze je nastal dne 15. t. m. ponoči oženj, ki je mahoma zajel drugo nastropje, kjer je spalo 24 dijakov te šole. Vsi ti dijaki bi našli nedvomno i gotovo smrt v plamenih, dasi ni pričel domač pes "Bob" toliko časa lajati, da je zbudil dijake iz spanja.

Iz hvaležnosti do junškega "Boba" mu bodo sedaj rešeni dijaki kupili zlat pasji ovratnik.

Izvoz petroleja.
 Lansko leto se je izvozilo iz Zedinjenih držav v Evropo 354,920,679 galon petroleja in 60,800,000 galon bencina. To veliko število je zelo naraslo vsled tega, ker se je rabilo petrolej in bencin v raznih vojskujočih se evropskih državah.

STRAH KANADČANOV PRED NEMČIJO.

Pred nekaj tedni je držal v kanadškem parlamentu v Ottavi, Kanada, vodja vladne stranke James Loughheed pomenljiv govor, nanašajoč še na razmere med Nemčijo in Kanado.

Senator Loughheed je povdarjal, kolika nevarnost preti Kanadi od strani Nemčijo, ako bi ta država zmagala na celi črti. Ako bi n. pr. Nemčija potlačila k tom Angleže, bi gotovo skušala podjarmiti si tudi obezno in bogato Kanado. Govornik je zatrjeval, da ima Nemčija o strateških točkah Kanade več in boljših informacij, kakor pa kanadska vlada sama.

Vse te informacije in opise je Nemčija dobila od svojih nastavljenih in bogato plačanih špijono. Strah Kanadčanov pred Nemčijo se lahko smatra tudi radi tega večjim, ker bi v slučaju ofenzive pomagali Nemčiji tudi skoro vsi v Zedinjenih državah živeči nemški podaniki.

Ako bi torej Nemci pretrgali sovražnikovo črto preko morja, bi udrl na kanadsko ozemlje s svojimi številnimi bojnimi ladjami. Kanada bi se nikakor ne mogla dosti braniti, ker nima utrjenega obrežja in zadosti vojastva; poleg tega bi pa lahko udrl preko meje v Kanado tudi v Zedinjenih državah živeči nemški rezervniki.

BOGATA AMERIKA.

Evropska vojna daje Ameriki velikanske zaslužke. V Evropi pada čvet vseh narodov na raznih bojiščih in se milijarde denarja premene v dim, Amerika pa zanje, da kaj takega svet še ni videl. Tako se je poročalo, da so v zadnjem tednu meseca oktobra l. 1915 torej v šestih dneh, izpeljali iz Amerike za 80 milijonov dolarjev vojnih potrebščin. Kar pošlje Amerika čez morje, bo v par mesecih v vojni porabljeno in uničeno, milijoni dolarjev pa bodo ostali v ameriških žepih. Denar teče v ogromnih množinah v Ameriko, vse več je tam zlata in vse bolj se kaže, da zna biti konec evropske vojne — svetovno prvenstvo Amerike in nadvlada ameriškega kapitalizma. Bankirja Morgan in Rockefeller sta že danes najmogočnejša denarna oblastnika na svetu. Samo ta dva razpolagata z eno tretjino vsega imetja, kar ga imajo Zedinjene države, namreč 93,711 milijonov dolarjev. Morgan ima 22,245 milijonov dolarjev le zasebne premoženja, različne banke in akcijske družbe, pri katerih ima on prvo besedo, pa ima 24,325 milijonov dolarjev premoženja; da se jih nihče še jasno predstavljati ne more. Ta kapital, s katerim razpolaga samo Morgan, nese na leto več, kakor vsi davki Avstro-ogrške monarhije.

K. S. K.

Jednota

Ustanovljena v Jolietu, Ill. dne 2. aprila 1894. Inkorporirana v Jolietu, državi Illinois, dne 12. januarja, 1898.

GLAVNI URAD: JOLIET, ILL.
Telefon 1048

Od ustanovitve do 31. decembra 1915. skupna izplačana podpora
\$1.122.576.45.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: Paul Schnell, 1951 W. 22nd Place, Chicago, Ill.
I. Podpredsednik: Joseph Sitar, 805 N. Chicago St., Joliet, Ill.
II. Podpredsednik: Anton Grdina, 6127 St. Clair Ave., Cleveland, O.
Glavni tajnik: Josip Zalar, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Pomožni tajnik: Josip Rems, 2327 Putnam Ave., Brooklyn, N. Y.
Glavni blagajnik: John Grahek, 1012 Broadway, Joliet, Ill.
Duhovni vodja: Rev. Jak. Černe, 820 New Jersey Av., Sheboygan, Wis.
Pooblaščenec: Martin Muhič box 537, Forest City, Pa.
Vrhovni zdravnik: Dr. Martin Ivee, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

Josip Dunda, 704 Raynor Ave., Joliet, Ill.
Geo. Thomas, 904 East B. St., Pueblo, Colo.
John Povsha, 311-3. Ave., Hibbing, Minn.
Frank Petkovšek, 720 Market St., Waukegan, Ill.
Frank Frančič, 318 Pierce St., Milwaukee, Wis.

POROTNI ODBOR:

Mihael Kraker, 614 E. 3. St., Anaconda, Mont.
Geo. Flažnik, 3329 Penn. Ave., Pittsburgh, Pa.
Anton Gregorich, 2027 W. 23. St., Chicago, Ill.

PRAVNI ODBOR:

Joseph Russ, 6712 Bonna Ave. N. E. Cleveland, Ohio.
Frank Svete, 1428 So. Sheridan Rd., Waukegan, Ill.
Frank Plemel, Rock Springs, Wyo.

UREDNIK "GLASILO K. S. K. JEDNOTE":

Ivan Zupan, 1951 W. 22nd Place, Chicago, Ill.
Telefon: Canal 2487.

Vsa pisma in denarne zadeve, tikajoče se Jednote naj se pošiljajo na glavnega tajnika: JOSIP ZALAR, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill. dopise društvene vesti, razna naznanila, oglase in naročnino pa na: "GLASILO K. S. K. JEDNOTE", 1951 W. 22nd Pl., Chicago, Ill.

URADNA NAZNANILA.

IZ URADA GLAVNEGA TAJNIKA K. S. K. JEDNOTE.

IMENA UMRLIH ČLANOV IN ČLANIC.

Naznanilo ases. št. 3-16 za mesec marc 1916.

19699 Alojzij Strojnik, star 47 let, član dr. sv. Vida 25, Cleveland, Ohio, umrl 10. febr. 1916. Vzrok smrti: Srčna kap. Zavarovan za \$1000.00. Pristopil k Jednoti 6. sept. 1913. R. 44.

2010 Franca Peskar, stara 42 let, članica dr. sv. Vida 25, Cleveland, Ohio, umrla 23. jan. 1916. Vzrok smrti: Prehlajenje. Zavarovana za \$500.00. Pristopila k Jednoti 21. sept. 1903. R. 29.

2263 Marija Zupančič, stara 41 let, članica dr. sv. Vida 25, Cleveland, Ohio, umrla 21. jan. 1916. Vzrok smrti: Vodenica. Zavarovana za \$500.00. Pristopila k Jednoti 26. sept. 1904. R. 29.

6425 Janko Čavrak, star 36 let, član dr. sv. Jožefa 43, Anaconda, Mont., umrl 6. jan. 1916. Vzrok smrti: Samomor. Zavarovan za \$1000.00. Pristopil k Jednoti 6. jan. 1904. R. 24.

3940 Lud. Debeljak, star 42 let, član dr. sv. Cirila in Metoda 59, Eveleth, Minn., umrl 1. jan. 1916. Vzrok smrti: Pljučnica. Zavarovan za \$1000.00. Pristopil k Jednoti 5. maja 1902. R. 28.

8621 Miko Erdeljac, star 38 let, član dr. sv. Petra in Pavla 89, Etna, Pa., umrl 3. febr. 1916. Vzrok smrti: Pljučnica. Zavarovan za \$1000.00. Pristopil k Jednoti 22. avg. 1905. R. 27.

18904 Štefan Horvat, star 33 let, član dr. sv. Jožefa 148, Bridgeport, Conn., umrl 16. jan. 1916. Vzrok smrti: Obistna bolezen. Zavarovan za \$500.00. Pristopil k Jednoti 15. febr. 1913. R. 33.

IMENA POŠKODOVANIH IN OPERIRANIH ČLANOV IN ČLANIC

13879 John Francel, član dr. sv. Jožefa 7, Pueblo, Colo., zgubil desno nogo 22. jul. 1915. Opravičen do podpore \$250.00.

20948 Jožef Matetič, član dr. sv. Jožefa 43, Anaconda, Mont., zgubil levo roko 6. dec. 1915. Opravičen do podpore \$250.00.

18530 Florijan Mešnik, član dr. sv. Petra in Pavla 51, Iron Mt., Mich., operiran 14. decembra 1915. Opravičen do podpore \$50.00.

18870 Maks Martičič, član dr. sv. Petra in Pavla 91, Rankin, Pa., operiran 4. dec. 1915. Opravičen do podpore \$50.00.

17566 John Kastelič, član dr. sv. Jožefa 103, Milwaukee, Wis., operiran 29. jan. 1916. Opravičen do podpore \$50.00.

3988 Marija Lekan, članica dr. sv. Genovefe 108, Joliet, Ill., operirana 9. dec. 1915. Opravičena do podpore \$50.00.

7481 Ana Cvetaš, članica dr. Marije Pomagaj 129, So. Omaha, Nebr., operirana 4. jan. 1916. Opravičena do podpore \$50.00.

Zadnji čas je dokaj povpraševanja, kdaj bodo izdani novi certifikati? Da bode članom in članicam zadeva pojasnjena, si štejem v dolžnost, da na tem mestu omenim nekaj točk.

Uradno sem naprosil društva od št. 1 do 20, da pošljejo stare certifikate na urad Jednote. Tega se pa niso držala le društva od 1 do 20 številke, marveč veliko števil drugih društev je vpslalo certifikate. S tem se je nakopičilo ogromno število certifikatov skupaj. Svoječasno sem poročal v Glasilu Jednote, da se bode v prvi vrsti opravljajo uradne posle, ki zahtevajo nujno rešitev vsak dan.

Poleg tega pridejo na vrsto certifikati novo pristopilih in oni, ki so za spremembo dedičev. Ko je vse to zgotovljeno, pridejo na vrsto še le druge stvari, med katere spadajo "novi certifikati". Iz tega je torej razvidno, da se novi certifikati izdelujejo le v prostem času, ali bolje rečeno takrat, ko je vse drugo uradno in nujno potrebno delo rešeno. Nemogoče si je predstavljati posameznim članom ali članicam, koliko pisanja je vsak dan v uradu. Vsako društvo, vsak član, ali članica, zahteva takojšen odgovor na različna vprašanja.

Poleg tega, posebno še ob zaključku leta, treba je napraviti razne račune in finančna poročila in to ne samo za nadzornike Jednote, marveč na razne države, v katerih Jednota posluje. Ti gospodje imajo določen čas, ko morajo biti vsa poročila vpslana; radi tega je bilo treba te točke prve rešiti. Vsi tedaj tega je zaostalo nekaj drugega dela in to je izdajanje novih certifikatov. Gotova poročila, ki so morala biti do 1. marca gotova, so sedaj poslana na pristojna mesta in prične se zopet z delom, ki je zaostalo. Vsled tega prosim

cenjene uradnike(ice) društev, da članom(icam) na sejah pojasnijo položaj, kar upam, da se bode od strani članstva vpoštevalo in potrpe. Vsakteri sme biti uverjen, da certifikati, ki so bili vpslani na urad Jednote v zameno z novimi, se gotovo ne bodo izgubili in nihče ne bode s tem oškodovan. Torej nekoliko potrpljenja prosim in vse bode s časom gotovo.

Omeniti pa moram, da bi se poslovanje v uradu Jednote veliko hitreje vršilo in šlo izpod rok, če bi gotova društva vpoštevala pravila in se po njih ravnala. Največ sitnosti pri tem je, ker se denar v pokritje ases. ne pošilja pravočasno na Jednoto. Priznati moram, da so nekatera društva jako točna, za kar jim vso čast, na drugi strani je pa zopet nekaj društev, ki vse opominovanje nič ne pomagajo. Če bi se pošiljalo mesečna poročila in asesmente pravočasno na urad Jednote, bi se delo v glavnem uradu tudi točneje reševalo. O tem se je tudi govorilo pri seji uradnikov meseca januarja t. l. in se je sklenilo, da se opozori vsa društva, da pravočasno pošiljajo mesečna poročila na urad Jednote; kar se pa pošiljanja denarja v pokritje ases. tiče, se pa ravna po pravilih člen 32, točka 183.

Naprošena so vsled tega vsa društva, da predstoječe vpošteva, da ne bode nepotrebnega pisarenja in sitnosti.

Naposled naj omenim še tole: Večkrat se pripeti, da se pritožuje kateri izmed društvenih uradnikov(ie), kaj je z razpisom mesečnih asesmentov, da ga njihovo društvo ni prejelo? Naj bode enkrat za vselej povedano, da je razpis mesečnih ases. izdan vsakokrat v onem tednu pred prvo nedeljo v mesecu. Asesment se razpošlje na vsa društva, razun na ona, ki niso poravnala ali poslala denar za ases. pretečenega meseca. V slučaju, da bi se ases. ne morale izdelati, kakor omenjeno, bode vselej pravočasno v Glasilu poročano. Če katero društvo ne prejme razpisa, ni krivda moja, ker kakor rečeno, ases. je razpisan in odposlan. V slučajih, da bi dr. tajniki(ice) ne prejeli pravočasno asesmenta, naj mi takoj sporoče, nakar bodem poslal duplikat.

Upajoč, da se bode predstoječe vpoštevalo, sem z bratskim pozdravom vdani sobrat

JOSIP ZALAR, glavni tajnik.

Joliet, Ill., 25. febr. 1916.

PRISTOPILO ČLANI.

K dr. sv. Štefana 1, Chicago, Ill., 21390 Curich Martin, 30, \$500, spr. 6. febr. 1916.

K dr. sv. Jožefa 2, Joliet, Ill., 21391 Jakša Martin, 19, \$1000, — 21392 Mutz Josip, 21, \$1000 — 21393 Gregoraš Tomaž, 29, \$1000, spr. 6. febr. 1916.

K dr. Vit. sv. Jurija 3, Joliet, Ill., 21394 Planine Alojzij, 17, \$1000, spr. 13. febr. 1916.

K dr. sv. Jan. Krstn. 14, Butte, Mont., 21395 Laknar Peter, 34, \$1000, spr. 26. jan. 1916.

K dr. sv. Jan. Krstn. 20, Ironwood, Mich., 21396 Jelič Nikolaj, 29, \$1000 — 21397 Tušič Jurij, 31, \$1000 — 21398 Jelič Tomaž, 34, \$1000, spr. 2. febr. 1916.

K dr. sv. Vida 25, Cleveland, Ohio, 21399 Stanfel Jožef, \$500, spr. 5. febr. 1916.

K dr. sv. Frančiška Sal. 29, Joliet, Ill., 21400 Skul Anton, 16, \$1000, spr. 6. febr. 1916.

K dr. Marije Devic 33, Pittsburg, Pa., 21401 Benac Franc, 23, \$1000 — 21402 Jaketič Franc, 26, \$1000 — 21403 Tutič Ivan, 35, \$1000, spr. 6. febr. 1916.

K dr. sv. Petra in Pavla 39, Kansas City, Kans., 21404 Kobe Matija, 44, \$1000, spr. 6. febr. 1916.

K dr. Vit. sv. Florijana 44, So. Chicago, Ill., 21405 Grahovac Anton, 39, \$1000, spr. 6. febr. 1916.

K dr. sv. Frančiška Seraf. 46, New York, N. Y., 21406 Rovtar Franc, 17, \$1000 — 21407 Potočnik Franc, 20, \$1000, spr. 12. febr. 1916.

K dr. Mar. Sed. Žalosti 50, Allegheny, Pa., 21408 Rožan Martin, 38, \$1000 — 21409 Fabič Karol, 22, \$1000, spr. 13. febr. 1916.

K dr. sv. Jožefa 56, Leadville, Colo., 21410 Vidmar Ivan, 33, \$500, spr. 14. febr. 1916.

K dr. sv. Jožefa 57, Brooklyn, N. Y., 21411 Umek Frané, 27, \$500, spr. 5. febr. 1916.

K dr. sv. Cirila in Metoda 59, Eveleth, Minn., 21412 Gruden Ivan, 36, \$1000, spr. 13. febr. 1916.

K dr. sv. Lovreca 63, Cleveland, Ohio, 21423 Oman Ivan J. Rev., 37, \$500 — 21414 Papež Matija, 40, \$1000, spr. 13. febr. 1916.

K dr. sv. Jurija 64, Etna, Pa., 21415 Martiškovič Ludvik, 33, \$1000, spr. 14. febr. 1916.

K dr. sv. Jan. Evang. 65, Milwaukee, Wis., 21416 Rackun Ivan, 21, \$500, spr. 6. febr. 1916.

K dr. sv. Srea Jezusovega 70, St. Louis, Mo., 21417 Tomlinovič Štefan, 29, \$1000, spr. 20. febr. 1916.

K dr. sv. Ant. Pad. 87, Joliet, Ill., 21418 Cunkar Ivan, 20, \$500, spr. 13. febr. 1916.

K dr. sv. Petra in Pavla 89, Etna Pa., 21419 Brajkovič Ivan, 20, \$500 — 21420 Sebalj Franc, 31, \$1000, spr. 13. febr. 1916.

K dr. sv. Petra in Pavla 91, Rankin, Pa., 21421 Jelenič Štefan, 31, \$1000 — 21422 Radoš Anton, 37, \$1000, spr. 1916.

K dr. Frid. Baraga 93, Chisholm, Minn., 21423 Huska Albert, 21, \$500, spr. 13. febr. 1916.

K dr. sv. Cirila in Metoda 101, Lorain, Ohio, 21424 Lesar Franc, 20, \$1000 — 21425 Matos Matija, 30, \$1000 — 21426 Matan Jožef, 48, \$250, spr. 6. febr. 1916.

K dr. sv. Jožefa 103, Milwaukee, Wis., 21427 Jannik Ivan, 41, \$1000, spr. 13. febr. 1916.

K dr. sv. Družine 109, Aliquippa, Wis., 21428 Spolarič Miha, 40, \$1000, spr. 16. febr. 1916.

K dr. sv. Pavla 118, Little Falls, N. Y., 21429 Leskovec Jožef, 19, \$500 — 21430 Dobrovoljec Anton, 25, \$1000, spr. 20. jan. 1916.

K dr. sv. Roka 132, Froteneac, Kans., 21431 Kraine Franc, 16, \$1000, spr. 13. febr. 1916.

K dr. sv. Jan. Krstn. 143, Joliet, Ill., 21432 Vertin Matija H., 16, \$1000, spr. 20. febr. 1916.

K dr. sv. Mihaela 152, So. Deering, Ill., 21433 Janjčič Anton, 22, \$1000 — 21434 Gravovac Luka, 22, \$1000 — 21435 Poernič Tomaž, 23, \$1000 — 21436 Pavun Božo, 24, \$1000, spr. 18. febr. 1916.

K dr. sv. Mar. Majnika 154, Peoria, Ill., 21437 Podobnik Anton, 30, \$500, spr. 13. febr. 1916.

PRISTOPILE ČLANICE.

K dr. sv. Jožefa 2, Joliet, Ill., 7598 Rački Marija, 29, \$1000, spr. 6. febr. 1916.

K dr. sv. Jožefa 43, Anaconda, Mont. 7599 Kukujan Franca, 27, \$1000, spr. 15. febr. 1916.

K dr. sv. Jurija 73, Toluca, Ill., 7600 Zima Marija, 44, \$1000, spr. 1. jan. 1916.

K dr. Mar. Pomagaj 78, Chicago, Ill., 7601 Volkar-Lukek Albina, 18, \$500 — 7602 Zabukovec Marija, 42, \$1000 — 7603 Fluchar Matilda, 43, \$500, spr. 20. febr. 1916.

K dr. Mar. Čist. Spoč. 85, Lorain, Ohio, 7604 Zivčič Barbara, 21, \$1000, spr. 13. febr. 1916.

K dr. sv. Barbare 92, Pittsburg, Pa., 7605 Mance Marija, 17, \$1000, spr. 14. febr. 1916.

K dr. sv. Ane 105, New York, N. Y., 7606 Vidmar Johana, 30, \$500 — 7607 Kerč Marija, 30, \$500, spr. 13. febr. 1916.

K dr. sv. Genovefa 108, Joliet, Ill., 7608 Slak Frančiška, 19, \$1000, spr. 6. febr. 1916.

K dr. sv. Pavla 118, Little Falls, N. Y., 7609 Cigale Ana, 19, \$1000, spr. 20. jan. 1916.

K dr. sv. Ane 123, Bridgeport, Ohio, 7610 Kolar Marija, 29, \$1000, spr. 20. febr. 1916.

K dr. Mar. Pomagaj 129, S. Omaha, Nebr., 7611 Pleiči Marija, 21, \$1000, spr. 13. febr. 1916.

Finančno poročilo K. S. K. Jednote za mesec januar 1916

Dr. št. ev.	Prejeli na račun ases. št. 3-16 za mesec jan. '16	Izplačali		
		Smrtnina	Poškod.	Bolezen
1.	\$ 820.77			
2.	504.24	\$ 50.00		
3.	191.94			
4.	119.34	100.00		
5.	175.64			
6.	507.63			
7.	152.42			
8.	24.50			
9.	81.33			
10.	424.71			
11.	62.80			
12.	214.59	\$ 1,000.00		
13.	199.51			
14.	34.95			
15.	65.29			
16.	104.51			
17.	49.17			
18.	30.52			
19.	528.68			
20.	397.32			
21.	358.13			
22.	92.16			
23.	180.97			
24.	103.16			
25.	26.28			
26.	137.63			
27.	115.50			
28.	149.30			
29.	190.58			
30.	291.08	1,000.00		\$ 20.00
31.	82.33			
32.	46.35	500.00		
33.	118.80			
34.	85.01			
35.	321.82			
36.	95.82			
37.	78.94			
38.	288.45	1,000.00		
39.	91.00			
40.	120.66	1,000.00		
41.	256.15	1,000.00		
42.	131.75			
43.	95.06			20.00
44.	288.55	250.00		
45.	66.21			
46.	167.77			
47.	29.20			
48.	221.88			
49.	94.52	80.00		
50.	152.92			
51.	24.08			
52.	71.76			
53.	24.32			
54.	34.42			
55.	128.76			
56.	29.89			
57.	111.72			
58.	65.42			20.00
59.	64.05			
60.	80.56			
61.	110.90			
62.	270.77			
63.	203.01			
64.	136.25			
65.	195.54			
66.	187.27			
67.	87.42			
68.	115.13			20.00
69.	40.84			
70.	55.23	50.00		
71.	134.82			
72.	46.19			
73.	156.26			
74.	26.47			
75.	132.34	733.34		
76.	78.17			
77.	176.82			
78.	50.62			
79.	112.05			
80.	56.95			
81.	64.87			

Ob grobu zadnjih Bourbonov

Spisal Venceslav Belé.

(Konec.)

Cerkev so spredaj in znotraj črno prevlekli; tako tudi stolnico. Na dan pogreba je bila vsa Gorica oblečena v žalno obleko; povsod črne preproge in zastave. Že v nedeljo je bila vsa Gorica polna Francozov, mnogo jih je prišlo v ponedeljek iz Trsta, Vidma, Benetk in drugod, kjer so prenočili; pogreba se jih je udeležilo nad 4000. Mnogo deputacij je bilo od strani legitimistov in orleancev; zastopanih je bilo 32 francoskih časopisov, razen teh skoro vsi znameniti dnevniki iz Italije: Rima, Bologne, Parme, Milana, Benetk, Vidma; skoro vsi tržaški, mnogo dunajskih; nekateri iz Belgije, Bavarske — celo iz Petrograda, Londona, Aleksandrije v Egiptu itd.

Ob pol osmih zjutraj, v ponedeljek 3. novembra, se je pripeljalo s posebnim vlakom kraljevo truplo na goriško postajo, kjer so ga postavili za nekaj časa na mrtvaški oder v črno opravljeni in bogato razsvetljeni čakalnici prvega razreda.

Na širok, z drevjem obsajeni estri, ki pelje četrte ure dolga v mesto, se je že zgodaj začela zbirati duhovščina in velika množica ljudstva k pogrebni izprevodu. Prekrasen mrtvaški voz, črno opravljen, s črno kraljevo krono na vrhu in s kraljevimi grbi na voglih, je peljalo iz mesta proti postaji šest belih konj, v črno, s srebrnimi lilijami prešito tkanino oblečenih. Za tem vozom je sledil drugi, poln, krasnih venev, poslanih od vseh strani, posebno s Francoskega, v znak spoštovanja, vdčnosti in ljubezni do pokojnika.

Proti deveti uri se je pripeljal z Dunaja zastopnik cesarjev, knez Thurn - Taxis, soprog cesarične sestre. — Brž nato se je vredil izpred in se začel pomikati proti mestu. Knezoškof dr. Alojzij Zorn je prišel na željo papeževega nuncijsa na Dunaju, dasiravno se ni nastopil nadškofije, nalašč iz Poreča pokopavatelj kralja.

Vrsta izprevodu je bila tale: križ, veteranska godba, oddelek veteranov, 24 revežev, na stroške kraljeve hiše črno oblečenih, razni zavodi, vojaška godba, šole, delavska in obrtna društva, mestna godba, usmiljeni bratje, frančiškani, kapucini, jezuiti, svetna duhovščina, profesorji osrednjega semenišča, metropolitanski kapitelj, prošt, dr. Evg. Valussi, nadškof dr. Alojzij Zorn, jezdec na belem konju, vojvoda Blačas v kočiji, držeč na blazini obratnico z velikim križem reda sv. Duha, najimenitejšega med redovi francoskih kraljev, za njim mrtvaški voz s kraljevimi truplom, zastopnik cesarjev, Don Juan, vojvoda Paremski, veliki vojvoda Toskanski, Don Carlos Španski, Don Alfonso, Don Jaime, sin Don Carlosa, Don Miguel, princ Ludovik Bavarski. — Ludovik Filip Orleanski, grof Pariški, se ni udeležil izpreveda, radi spora, ki je nastal med orleanci in legitimisti pri vprašanju, kdo ima pri izprevodu prednost; cesar je izkušal ta spor rešiti s tem, da je delegiral za pogreb svojega namestnika; razentega je bilo med konteso Chambord in orleanci na eni strani, med njo in grofom Pariškim na drugi nasprotje, nastalo iz malenkostnih pravil in postav etikete.

Za bližnjimi sorodniki pokojnika n višji dostojanstveniki je sledil tržaški namestnik, tajni svetovalec in komorniki, francoska poslanstva z belimi zastavami in krasnimi venci, voz z venci, vojaške oblasti, goriški deželni zbor, župan in mestni svet, razne gosposke skupščine, družbe itd.

Ob estri je stala na obeh straneh častna straža vojakov in veteranov. Ljudstva je bilo na tisoče in tisoče. V stolnici, kjer so že čakale zbrane dame, je bil pripravljen velikanski mrtvaški oder s krono na vrhu, ves v svečah; krsto so postavili na pripravljen prostor spredaj, ker je bila pretežka, da bi jo dvignili; bila je namreč v sredi svinčena, okrog pa dve leseni krsti. — Po končani peti maši je ostalo truplo v stolnici.

Popoldne ob petih se je zopet zbral izpred in odšel v istem redu na Kstanjevico, le da se je moralo ustaviti mnogo ljudstva pod hrbor, ker ni bilo na njem prostora za vse. Črno prevlečena cerkev na Kstanjevici je bila okrašena s srebrnimi portami in kraljevimi grbi, na sredi je bil pripravljen niz mrtvaški oder in nad odrom se je dvigala bela zastava s pozlačenimi lilijevimi cveti obšita, znamenje postavnih kraljev francoskih. Prinesel jo je iz Lilla gospod Bayart, sodojenec pokojnega grofa Chamborda. Heere Bayartove so jo pripravljale za slovesnost nastopa Henrika V. na francoski prestol; sedaj je imela pokrivati njegovo krsto, da so se izpolnile besede, ki jih je pisal pokojnik v nekem pismu:

"Ta zastava (namreč bela zastava z lilijami) je varovala moj zibel; jaž hočem, da pokriva tudi moj grob!"

Ko so bile v cerkvi opravljene navadne molitve, so prijeli lovcji pokojnega kralja krsto in jo nesli skozi vrata, — ki so jih nalašč zato pripravili s tem, da so predrlji zid, ki loči prostor pred cerkvijo od mnogo nižjega samostanskega vrta, — po začasnih lesenih, s črnim suknom pregrajenih stopnicah v določen prostor pod presbiterijem.

V grobišče so spremili pozemeljske ostanke grofa Chamborda razen cesarjevega zastopnika zastopniki samostana, knez nadškof in najvišja gospoda. Sin Bayartov je nesel belo zastavo iz cerkve in jo položil na krsto, ko je bila postavljena na svoje mesto. Dragocene, umetno izdelane vence, ki so jih prinesla poslanstva s seboj, so spravili v kraljevo rake7. Ti venci vise sedaj na obeh stenah dolgega in ozkega hodnika, ki vodi pod cerkvijo do kripte; Bayartova zastava je shranjena v stekleni omariji ob vhodu, kjer so tudi druge zastave, ki so jih takrat nosili v izprevodu, obešene.

Nihče izmed Francozov ni hotel zapustiti Gorice, ne ča bi se enkrat pokleknil in molil pred krsto svojega kralja. V torek in naslednje dni je bila na Kstanjevici neprestana gneča od zore do mraka, ker je šlo le po malo ljudi obenem lahko v tesno kraljevo poči vališče.

GINLJIVO je bilo gledati, kako so milo jokali in iskreno molili moške izmed visoke gospode francoske, kako so pokladali svetinje in druge stvari na krsto, da so jih čdenesli s seboj v domovino kot drage spominke na ljubljene kralja. I.)

1) Legitimisti so sklenili po pogrebu napraviti v "Hotelu de la Poste" shod, na katerem naj bi se določilo, komu gre po pravici naslov pretendenta francoske krome, — prieneu in rodu Bourbonov ali Orleancev; če gre Bourbonom — španski ali italijanski veji, — ker Orleanci so imeli svojega glavarja in voditelja — Louis Filipa, grofa Pariškega. — Šlo se je za važno stvar, seveda v slučaju, če bi republika zopet padla. — Don Carlos, španski pretendent, ni nič prikrival svojih pretensij; prijetna je bila misel, da se morda ponudi prilika zasesti dva prestola obenem; a bistro oko francoskega ministra za zunanje stvari je čvalo, — Ferry je bil moč, ki ni spal ob nepravem času. — Ker je imela seja legitimistov razpravljati, sediti in rešiti vprašanje, ki je bila na željo ljudstva postavno uvedena in od vseh velesil in dvornih kabinetov priznana, bi bilo to zasedanje lahko povzročilo za Avstrijo neprijetne posledice in situaciji; zato je vladni zastopnik Fr. Reebach, potem ko je dobil potrebne instrukcije z višjega mesta, energično prepovedal vsako odločitev in shod razpustil. — Ko se jim je ta poizkus ponesrečil, so se zbrali legitimisti v manjšem številu in bolj privatno in so se — jemaje v ozir stališče in osebnosti zmožnosti Don Carlosa in grofa Pariškega — izrekli za zadnjega. Tako je ostal tudi on do smrti — le pretendent!

Najbolj ginljiv spomin, ki so ga položili Francozi na krsto pokojnega kralja v znak ljubezni, — je bila gotovo mala vrečica, napolnjena s prstjo, ki so jo prinesli pariški delavci iz slovečih Tuilerij!

Še sedaj leži na Henrikovi krsti pozlačena kraljeva krona, po-

slana iz departementa Cote d'Or. Na kroni je vrezan odznotraj napis: HENRICO V. REGI. Quam non portasti nec amisisti sed servasti regiam coronam tuo nobis liceat imponere sepulcro.

Les royalistes de la Cote d'Or. 3. septembra 1883 2).

2) Henriku V., kralju. Ki je nisi nosil, ne izgubil, ampak ohranil, kraljevo krono, naj položimo na tvojo krsto. — Rojalisti iz Cote d'Or. Dne 3. septembra 1883.

Na praznik Marijinega oznanjenja, dne 25. marca 1886, je umrla v Gorici v palači grofov Lanthieri Henrikova soproga Marija Teresija, starejša hči vojvoda Frančiška IV. Modenskega, sestra matere španskih infantov Don Carlosa in Don Alfonsa — Marije Beatrice.

Tudi ona je bila blaga duša, polna človekoljubja, verne in iskrene pobožnosti, usmiljena in radodarna; mnogo je žrtvovala za olepšanje frančiškanske cerkve na Kstanjevici. (Primeri "Cvetje," VI. teč, str. 213.)

Ona je bila zadnja, ki so jo pokopali na Kstanjevici v kraljevski raki, kjer počiva v tišem, nemotenem miru na desni svojega soproga. —

Njija spomin pa še živi in bo živ vel med našim ljudstvom pozna, pozna leta.

"Venire a Gorizia, e non salire alla Castegnevizza, é lo stesso come suol dirsi, che andare a Roma e non veder il Papa." (Priti v Gorico in ne stopiti na Kstanjevico, je isto, kakor iti v Rim in ne videti papeža. — P. Vascotti, St. d. C., pg. 21).

Malo in neznanto mesto je Gorica, lepa in prijazna cerkev z dolgim samostanom na solnénem griču, krasen razgled z njega. Grič sam pa zgodovinsko imeniten.

Začudili bi se ljudje tuje, ki bi priromal v mesto in ne bi obiskal cerkve na griču: "V Rim je prišel, pa ni videl papeža!" —

Lepa prijazna cerkev na griču, pred njo veranda; cerkev na eni strani, na drugi stopnice, na tretji doprsen zid in strm breg, pod njim na četrti visoka stena, sredi nje železna vrata, belo pobarvana, nad vratmi v kamen vsekan grb Bourbonov, — tri lilije.

Če pride tujeje in poprosi v samostanu, naj mu odprejo kraljevo grobišče, mu rečejo počakati za hip pred železnimi vratmi. — Kmalu zarožlja ključ v ključavnici, vrata se odpro in skromen menih se pokloni: "Prosim, izvolite!" — Tujeje mu sledi po ozkih stopnicah dobra dva metra nizko, na levo samostanski vrt, na desno obokana veža, z velikimi, polokroglimi okni. Kako je prostrana veranda pred cerkvijo, tako je velika veža, ki je pozimi polna eveltice.

V sieni pod cerkvenim pročeljem so ozka vrata; nad vratmi napis: A notre auguste et vénère Roi au meilleur des pères. Les. Royalistes des Bedarioux

Na vsaki strani vrat steklena omarija, v njih zastave, druge vise v obeh kotih na stenah. Čez pet nizkih stopnic se pride skozi vrata v ozek, tesen hodnik. Kmalu ob vhodu opozori menih na portret grofa Chamborda, ki visi na levi strani. — Na obeh stenah visijo skozinskozi po hodniku, ki je dolg kakor cerkvena ladja, krasni in dragoceni venci iz steklenih biserov in koral. Menih opozarja na ta in oni vence, označuje približno eno — zelo visoko, a ne previsoko in primerno umetnemu delu; pod ovalnim, obokanim steklom je vdelan bourbonski grb, napis, iniciala H. V. ali kaj sličnega. Vesten varih grobišča tudi ne pozabi opozoriti na črno marmornato ploščo z napisom: Pierre Louis Jean Casimir de Blois — itd.

Konec hodnika zapirajo druga železna vrata. Čudni občutki obidejo človeka, ko stopi prvič v kripto. Nizka, obokana celica, nasproti vratom krucifiks, na obeh straneh krasne marmornate krste, le ena iz bronza. — Čuden je ta kraj v mē-

dli svetlobi sveče, ki jo drži menih v roki.

Krste so velike in umetno izdelane; če človek potrka po njih, se zavzame; iz krste zazveni, kakor bi človek potrkal po zvonu vseh mrtvih dan. —

"Tu leži Karol X. na evangelijski strani na sredi), — tu njegov sin, grof Marna (na Karlovi desni), — tu Marnova soproga (na Karlovi levi), — tu Henrik V. (a sredi na episteljski strani), — tu njegova soproga (na Henrikovi desni), — tu njegova sestra (na Henrikovi levi, v bronasti krsti), — razlega menih in našteva letnice njihovega rojstva in smrti, kakor stoji francosko zapisano na marmornatih tablah v zidu za vsako krsto. — Tujeje poslušati in strmi mrtve iniciala na sprednji strani marmornatih krst. (Bronasta krsta nima spredaj iniciala in je v druge slogu izdelana, kakor marmornata.): C. X. — M. T. — H. V. — M. T.

Na krsti Henrika V. leži na kameniti blazini pod obokanim steklom ponarejena kraljeva krona, s ponarejenimi dragulji, pozlačena.

"Quam non portasti —"

Ni je nosil v življenju, ni poizkusil njene težje, zato mu je niso mogli odpustiti po smrti, vrgli so jo za njim v grob; ni ga težila v življenju, naj ga teži pa po smrti!

Blagor ti, — ponarejeno so ti postavili mrtvemu na krsto, ne prave — živemu na glavo!

Zamislil se človek v čudno usodo bourbonske rodbine. Mnogo zadolženemu, globoko pogreznjenemu rodu Bourbonov je nedostajalo blagoslova iz nebes.

Henrik IV., hugenotski kralj, je padel pod mečem Ravaillacovim; njegov sin in vnuk Ludovik XIII. in XIV. sta za upora težko našla v lastnem kraljestvu kot, varen pred sovražniki; prsi Ludovika XV. je prodrl meč Damijev, umrl pa je žalostne smrti, segnil je živ, da se je studil vsakemu, ki ga je videl; nesrečni Ludovik XVI. je končal na šafotu; slične smrti je umrla njegova soproga; njegov sin Ludovik XVII. pa je poznal čeljarja Simona in ječo, umrl je zastrupljen; bourbonska kri je pobarvala grobišče Vincennes in stopnice opernega gledališča po nasilni smrti vojvodov Engghiena in Berryja; Ludovik XVIII. je bil dvakrat proskribiran, Karol X. trikrat pregnan, njegov sin Ludovik se je moral odpovedati prestolu za vojvoda Bordeauxskega, ki ga ni nikoli zasedel.

IVERI.

Pijanci se vedno izgovarjajo, da jim naravna pitna voda škoduje. Včasih nas neprilike drugih bolj težijo, kakor naše lastne. Poroka je očesno mazilo za one, ki so trpeli vsled slepe ljubezni. Kako srečni bi bili ljudje na svetu, če bi verjali vsaki besedi. Kadar poje egoist samemu sebi slavo, ne izgubi nikdar glasu. Vrata upanja se odpirajo na obeh straneh. Navdušenje je mačeha nagona. Polovico ene same laži ni nič boljša kakor cela laž. Velike ideje se pojavljajo včasih tudi v malih glavah. Nikakor ni priporočljivo, da bi človek vedno govoril o vsem kar zna in ve; dobro je pa za vsacega da ohrani v spominu vse, kar je kdo govoril. Sreča sestoji iz 99 delov marljivosti in enega dela bistroumnosti. Industrija je mati sreče in blagostanja. Boljše je pripraviti samo eno osebo v smeh, kakor pa sto oseb v jok. Z denarjem se kupi lahko hišo, — z ljubeznijo si pa človek lahko postavi domač krog. Ena unča zdrave kritike je več vredna, kakor cel funt prilizovanja.

ČITAЈTE IN ŠIRITE GLASILO K. S. K. JEDNOTE!

Frank Petkovšek
720 Market Street
WAUKEGAN, ILLINOIS.
Zastopnik rarnih parobrodskih druŝil
Poslija denarje v stare domovine iz e
pravilja notarske podle.
Se toplo priporoča Slovesnom v Wat
kegan in okolied.

MARIJA SLUCA
2225 So. Wood St.
Chicago, Ill.
Telephone Canal 298
izkušena in z držav
nim dovoljenjem
potrjena
BABICA
se ukladno pripravila slo
venskim in hrvaškim
ženam.

United Undertaking Co.
POGREBNIKI
Podjetje, s katerim so v svani
tudi Slovencei.
Na vogalu Union & D. St.,
Pueblo, Colo.
Se priporoča Slovesnom za bla
gohotno naklonjenost.
3.17.16

Podjetje, s katerim so v svani tudi Slovencei.

Podjetje, s katerim so v svani tudi Slovencei.

Podjetje, s katerim so v svani tudi Slovencei.

"ČAS", edini slovenski mesečnik, koji izhaja na 36 straneh vsak mesec in veļa za vse leto samo en dolar — Posamezne številke 25c.
Naslov: "Čas", 2711 S. Millard Av., Chicago, Ill.

Stavbinsko in posojilno druŝtvo 'SLOVENSKI DOM'
Chicago, Ill.
Domače podjetje. Ustanovljeno in inkorporirano po zakonih države Illinois.
Sprejema hranilne uloge in posojuje denar na posestva in na delnice tega druŝtva. Delnice se plačujejo po 25c na teden in vrednost vsake delnice naraste v teku 6 let in 4 mesecev na \$100.00 (sto) dolarjev.

Rojaki! Poslužite se tega izborna načina pri hranjevanju!
Rojaki izven Chicaga! — Pišite za pojasnila!
Louis Duller, predsednik.
Jos. Steblay, tajnik, 1840 W. 23. St.
Frank Banich, blagajnik.

POSKUSITE
zaboj najboljše pive
"OLD LAGER"
katero izdeluje
Citizens Brewing Co.,
v Joliet, Ill.
North Collins Street.
Both Phones: 272.

POZOR! Kadar se nahajate v gostilni,
3 pristne pijače, 2 zdravilne.
zahtevajte vedno dobre, zdrave in pristne pijače, in to so A. Horwatove: Importirani Brinjevec, Silivovec, Tropinovec, Grenko Vino in Kranjski Grenec. Moja tvrdka je prva i edina samostojna, ki importira žgane pijače in zelišča naravnost iz Kranjskega. Rojaki, zapomnite si, da je A. Horwatovo Grenko Vino napravljeno iz najboljšega californijskega rudečega vina in iz najzdravejših se lišč ter nadkriljuje vse druge pijače te vrste za človeško zdravje. Ravno tako Kranjski Grenec. Posebno ako pijete slabo žganje, ne bo nikdar škodovalo, če denete polovico tega grenčeca vmes.
A. Horwat, 1827 W. 22. St., Chicago, Ill.

ŠE NIKDAR
niso bile avstrijske krone tako po ceni kakor sedaj. Poslužite se torej te ugodne prilike in se spominjajte svojcev v stari domovini s kakim denarnim zneskom. Pošiljajte so jamčene.
Sedaj Vam pošljem K 100 samo za \$13.95
Tudi izdelujem vsakovrstne pravoveljavne listine in izvršujem vse, v notarsko stroko spadajoče zadeve za Združene države in staro domovino.
Se Vam priporočam spoštovanjem
JOSIP ZALAR,
1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.

JOLIET TRUST SAVINGS BANK
Z \$1.00
se otvori lahko pri nas
hranilno vlogo
katera se obrestuje 3% po
Joliet Trust & Savings Bank
114 N. Chicago Street JOLIET, ILL.
Ta banka je pod državnim nadzorstvom.

Novice iz stare domovine.

KRANJSKO.

— **Umrli so** v Ljubljani: Ana Strukelj, lastnica hotela in hišna posestnica, 70 let. — Rozalija Žabkar, občinska sirotka, 18 let. — Katarina Jelenič, hiralica, 62 let. — Helena Koleša, mizarjeva žena, 62 let. — Ivan Prosen, kurjačov sin, 5 let.

— **Umril je** v Hrastuljih pri Škocijanu na Dolenjskem dobroznani Jakob Šterk.

— **Umrila je** gospa Ana Götzl, vdova podobarskega mojstra, mati naših uglednih podobarjev gg. Aleksandra in Karola Götzl v Ljubljani.

— **Umrila sta** v deželni bolnici: Dne 24. januarja Jožef Fuso, stavbeni podjetnik in posestnik iz Kranja št. 38, v starosti 53 let in dne 25. januarja Ivan Remžgar, kleparski mojster iz Starega trga št. 16, v starosti 65 let.

— **Smrt stotnika 17. pešpolka. Jurista Vlad. Svetka pogrešajo.** Iz Judenburga poročajo: Dne 19. januarja je tu umrl stotnik 17. pešpolka Glazer. Bil je blaga duša ter med moštvom v pisarni, kjer je deloval, zelo priljubljen. — Od 19. januarja pogrešajo tu vojaka jurista Vladimira Svetka. Dne 19. jan. je še pisal vsem svojim prijateljem pisma, da se je naveličal živeti in da gre prostovoljno v smrt. Sodijo se, da je skočil v Muro, kot se je zadnji čas sam izrazil.

— **Umril je** dne 27. januarja v Škofji Loki gospod Ign. Urbančič, c. kr. davčni uprav. v pok., tast g. magistr. rač. revidenta Janko Svetlina.

— **Smrtna nezgoda.** Na posledičnih neizidanih je umrl 45 let stari očežen delavec Ivan Languš iz Mojstrane v ljubljanski bolnišnici. Rajnik je bil 13. jan. povožen.

— **Detje se do smrti opeklo.** Posestnica Jera Hribar iz Srednje Bele je šla te dni na semenj in izročila svojih šest otrok v varstvo najstarejši 13 letni hčerki Mariji. Le-ta je šla na studence prāt, v postelji je pa pustila spečega poldrugletnega brata samega. Ko je prišla čez nekaj časa nazaj, je našla sobo polno dima, postelja je gorela, bratec je pa strašno opečen ležal pod posteljo. Kako je ogenj nastal, se ne vé. Dete je opeklina podleglo.

— **Teško se je opekla.** Mana Bobek, 27 let stara posestnica hči iz Ježice, sedaj kuhinjska pomočnica v rezervni bolnici v obrtni šoli. Ko je imela opravila v kuhinji, se je izpodtaknila ob veliko posodo, napolnjeno z vrelim mlekom, ki je stala na tleh ter se sesedla vanjo. Teško opečeno od pasu doli po životu in nogah so takoj prepeljali v deželno bolnico.

— **Teško poškodovana se je** dne 26. januarja dopoldne s strelnim aparatom za usmrčenje živine 16 letna Marija Köstner, uslužbenka pri Vikt. Schleimer, gostilničarju in mesarju v Kočevju. Strelni aparat je padel s police pri oknu na tla, se nenadoma izprožil ter jo, v bližini se nahajajočo težko zadal v levo roko in levo oko. Poškodovanca se zdravi v deželni bolnišnici.

— **Smrt slovenskega junaka.** Četovodja Černe Jakob pp. št. 17, pionirski oddelek, je umrl v Ljubljani dne 21. januarja, ob 4. uri zjutraj. Na laškem bojišču je bil ranjen. Junaške prsi so mu krasile velika srebrena, mala srebrena in bronasta hrabrostna svetinja, te dni bi imel dobiti tudi še veliko zlato svetinjico. Njegova junaška dela mu ohranijo trajen spomin!

— **Umrli vojaki.** V celovski bolnišnici je umrl te dni na tuberkulozi 37letni kočijaž Ivan Plevnik iz Obrija pri Ljubljani.

— **Padli so na italijanskem bojišču:** pešec Alojzij Majdič, pešec Plut iz Semiča, poddesetnik Kozlevčar iz St. Vida pri Zetičini.

— **Na italijanskem bojišču** sta bila ranjena ljubljanski občinski svetovalec S. L. S. g. Tomaž Novak in časnikar gosp. Fr. Puc. Nahajata se v tukajšnji tobačni tovarni.

— **Iz ruskega ujetništva** so se oglasili: Franc Lukanc iz Žigane vasi pri Trziču, cerkvenik, št. 33; Franc Perko iz Križi pri Trziču, stanujoč v Trziču na tovarni štev. 227; Ivan Primožič iz Loma pri Trziču, posestnik, št. 112. Bi-

vališče: Spod. Arapova Penzen-skaja gubernija, Sredna Rusija.

— **Prestolonaslednik čestita slovenskemu junaku.** Prijatelj nam poroča iz italijanskega bojišča: Prestolonaslednik Karl Franc Jožef je pred kratkim obiskal naš vojak na fronti. Z našim nadlovcem Strmškom se je precej dolgo pogovarjal, podal mu ob koncu roko ter mu iskreno čestital k njegovim junaškim činom.

— **Slovenska Ljubljana je proslavila rojstni dan nemškega cesarja.** Daleč, daleč so prišli že v Avstriji glede prijateljstva med Nemčijo in Avstrijo. Ljubljanski župan dr. Ivan Tavčar je izdal dne 26. januarja letos v domačih listih sledeč zanimiv poziv na zavedno slovensko meščanstvo: "Ker se je v Nemčiji na slovesen način obhajal god Njegovega Veličanstva našega presvitlega cesarja, vabim vse p. n. hišne posestnike v Ljubljani, da jutri ob rojstnem dnevu Njeg. Veličanstva nemškega cesarja na čast visokemu zavezniku svoje hiše okrase z zastavami. Župan: dr. Ivan Tavčar."

Gotovo so ta dan tudi Slovenci v Ljubljani prepevali: "Die Wacht am Rhein in Klief: Heil Germania!"

— **Dunaj ob rojstnem dnevu nemškega cesarja.** C. kr. kor. urad poroča z Dunaja: Župan dr. Weiskirchner je povodom rojstnega dne nemškega cesarja 27. januarja pisal nemškemu veleposlaniku, naj predloži nemškemu cesarju želje mesta Dunaja. Župan je odredil, naj se razobesijo v mestu zastave.

— **General pehote baron pl. Schoenau umrl.** Za srčno kapjo je umrl nekdanji vojni minister general pehote baron Schoenau. Rojen je bil l. 1844., poročnik je postal l. 1862. Udeležil se l. 1866. vojske proti Danski in l. 1866. vojske proti Prusom. Kot polkovnika so ga prideli generalnemu nadzorniku čet nadvojvodu Albrehtu. Kot podmaršal je postal l. 1889. sekčni svetnik v vojnem ministrstvu, po odstopu deželno-brambnega ministra Welsersheimba iz Körberjeve vlade je postal naš brambni minister, pozneje je postal vojni minister. Delal je vedno na to, da se izpremeni bramba in poviša število rekrutov. Pod Schoenauom se je hitro in vzorno izpeljala ob aneksijski krizi delna mobilizacija. Kot vojni minister je služil rajnik do septembra 1911, ko je odstopil.

— **Kapitalizacija prejemkov ob hrabrostnih svetinj.** Ogrski list Az Est poroča, da v merodajnih krogih premišlujejo, ali bi ne kazalo mesečne prejemke ob hrabrostnih svetinj in podpore vdov in invalidov kapitalizirati, če bi dotične osebe hotele kupiti samostojno kmetijo ali obrt ali zemljo. Za zlato svetinjico bi plačali v gotovini 4000 K, za veliko srebrno 2000 K in za malo srebrno svetinjico 1300 K. Enako bi spreminili v glavni-cio tudi prejemke invalidov in vdov in sirot.

— **Strah pred sovražnimi letalci.** C. in kr. etapno poveljništvo v Ljubljani je odredilo, da bode, ako se semkaj približa kako sovražno letalo, na Gradu podnevi razobešena rdeča zastava, ponoči bode gorela rdeča luč. Občinstvo se opozarja, da ob takih prilikah hodi ob hišah in objektih sploh, ki so kriti od Grada — tedaj n. pr. po Glavnem trgu je iti po zgornji strani. Najbolje pa je, da se takrat čimmanj hodi po ulicah in cestah. Ako kdo najde kak nerazstreljen izstrelak, naj ga zaradi nevarnosti ne pobere, ampak o tem takoj obvesti najbližje orožništvo, policijo, ali pa etapno poveljništvo.

— **Ogrska in izseljevanje.** V kratkem ustanove nemške paroplovne družbe in ogrska družba "Adria" novo prekomorsko družbo za voznje v Ameriko. Družba bo imela 8 milijonov kapitala, večina ravnateljev bodo Madžari. Ogrska bo svoje izseljevanje preko Reke lahko strogo nadzirala in vodila, ker kasneje bo šlo le malo izseljencev preko Nemčije.

— **Prevoz v Srbiji padlih vojakov začasno ustavljen.** Dunaj, 26. jan. Iz vojnega poročevalskega stana se poroča: Na utemeljeno zahtevo c. in kr. vojaškega generalnega governmenta v Srbiji

je vrhovno armado poveljstvo odredilo, da izkopavanje padlih vojakov v zasedenem srbskem ozemlju do nadaljnjega ni več dopuščen. Ta prepoved je postala potrebna v prvi vrsti iz prometno- Tehniških vzrokov. Pa tudi iz zdravstvenih ozirov je nujno potrebno, da se prevažanje mrličev za enkrat prepove.

— **Najvišji vojak v naši armadi.** Za najvišjega vojaka v avstrijski armadi se smatra neki Dalmatince iz Imotska, kateri je visok 2 metra 13 cm.

— **Smrt za domovino.** Na italijanskem bojišču je padel Anton Prelesnik iz Zdenke vasi, sin Jakoba Prelesnika, posestnika, župana, cestnega načelnika itd. Kakor je bil zvest služabnik cesarjevo, tako zvest je bil tudi Marijini družbi, Orlom in požarni brigadi. Vsi objokujejo njegovo pretrano smrt. Bog tolaži očeta! — Kot žrtve za domovino je padel na italijanskem bojišču v 23letni dobi Andrej Kozelj, sin gostolničarke in posestnice v Olsčevku nad Kranjem. Bil je na bojišču od začetka vojne, bojeval se je v Karpatih, ob Dnjestru in sedaj nekaj mesecev proti Italijanom. Po njem žalujejo ljubeča mati, bratje in sestre, prijatelji in znanci.

— **Padel je častne smrti,** dne 23. oktobra 1915 na Dobrdobski planoti zidarski mojster in posestnik z Planine pri Rakeku gospod Ivan Baumann v starosti 43 let. Zapuščena žena in otroka. Časten mu pomini!

— **Padel je junaške smrti za cesarja** in domovino na italijanskem bojišču v času 4—13. novembra l. l. Ivan Ravnikar, sin c. kr. davčnega nadupravitelja v pok. gosp. Fran Ravnikarja iz znane ljubljanske rodbine.

— **Najden vtopljenec črnovojnik.** Iz Idrije poročajo: Dne 26. decembra 1915 vtoniloga vojaka črnovojnika so čez 20 dni v petek 14. januarja dobili v Idriji na grabljah med drvni. Šel je na stržo s tovaršem iz Bele proti Idriji. Bila je temna noč, šta sta par korakov eden za drugim in se večkrat poklicala, ako se nista slišala. Pri nekem ovinku na ozki poti ob vodi ga tovariš ni več slišal za seboj. Klicanje in iskanje je bilo zastoj. Najbrž je stopil preveč ob kraj poti, spodrsnil in zdrlil v naraslo vodo, ki je plovila drva v Idrijo. Ker ga toliko časa niso dobili sumili so kako prevaro ali beg. Pa ko so spravljali naplovena drva, so ga v sredi nakopičenega lesovja dobili. Pokopali so ga na idrijskem pokopališču, kolikor mogoče slovesno. Tu je bil vpisan kot Janez Ogrizek, stanujoč z družino v Orehku št. 16 pri Postojni. Star je bil 31 let. Za praznike so mu domači poslali nekaj denarja in mu voščili vesele praznike.

— **Na vozu je umrl.** 57letni posestnik Ivan Planinšek iz Račne se je te dni peljal z vozom v Liti-jo. Že na pbtu je tožil, da mu ni dobro. Ko se je vračal čez Štango in Poljane domov, je ležal zleknjen na vozu, kakor bi spal, v resnici je pa medpotoma umrl. Konj je vozil brez voditelja dalje po hribovske poti; na ovinku pri Račičah se je voz nagnil in Planinškovo truplo je zdrknilo na tla. Mrliča so našli šele drugi dan.

— **Požar.** V podstrešju hiše Marije Mikoličeve v Spodnjih Brunecah je nastal požar, ki je vpelel vso streho. Zgorelo pa je tudi okoli 40 mernikov žita, 3 mernike fižola, 4 mernike suhih češplj, 1 mernik orehov, kar vse je bilo spravljeno v podstrešju. Zgorelo je tudi nekaj kokoši. Škode je 3400 K, zavarovana vsota pa znaša 1000 K. Ogenj je nastal vsled požarovanja požiga slaboumnega sina nekega tamkajšnjega posestnika.

— **Izdelovanje Súdmarkinuh uži-galije ustavljen.** Nemški listi priobčujejo: Obratne težave po tvornicah za vžigalice, katere so povzročila trajna zvišanja materijala, pogostne zakasnitve dovoza, — nujne vojaške dobave itd. so povzročile, da je avstrijska družba "Solo" prisiljena izdelavo in prodajo Súdmarkinuh uži-galije, kakor tudi ostalih društvenih vžigalic za čas obstoječih razmer ustaviti.

ŠTAJERSKO.

— **Umril je** v Celju vpokojeni višjesodni svetnik g. Aleksander Balog.

— **Umril je** v Gradeu dne 24. januarja gospod Ivan Milost, uradnik južne železnice v pokojju v 70. letu starosti. Bolehal je že dolgo. Pokojni je pred italijansko vojsko s svojo družino bival v Gorici, kjer je bil splošno spoštovan. Ob začetku vojske je pribežal v Gradeu, kjer ga je dohitela smrt. Zapuščena vdovelo soprogo, hčerko učiteljico ter dva sinova, od katerih se starejši Janko bori na Dobrdobu kot praporščak, mlajši, Mirko, vrl katol.-narodni dijak, pa kot kadet na Krnu. R. I. P.

— **† Župnik Franc Muršič.** Iz Frama se poroča, da je dne 28. januarja t. l. po kratki mučni bolezni umrl vlč. gospod župnik Franc Muršič. Blagmu pokojniku svetila večna luč!

— **Junaški spodnještajerski Slovenec.** Čevljar in gostilničarjev sin Avgust Dolinšek iz Hrastnika je ob mobilizaciji šel v vojsko kot četovodja. Na severnem bojišču je postal narednik in dobil malo srebrno svetinjico. Ko je kmalu na to postal štabni narednik in dobil veliko srebrno svetinjico, ga je 27. januarja 1915. zadela sovražna krogla v pluća. Še kot rekonvalescent se je Dolinšek prostovoljno oglašil za fronto, ko je izbruhnila vojska z Italijo. Ko je prestolonaslednik nadzoroval južnozpadno bojišče, ga je osebno odklikoval z bronasto hrabrostno svetinjico. Z vedno večjim navdušenjem se je bojeval vrlj jnak in bil povišan za častniškega namestnika. Novembra meseca je bil Dolinšek zopet precej močno ranjen. Te dni je bil Dolinšek odklikovan z zlato svetinjico. Junaški spodnještajerski Slovenec je star še le 26 let.

— **Osebna vest.** Profesor na mariborski c. kr. gimnaziji dr. Ivan Arneje, prideljen v službovanje c. kr. naučnemu ministrtvu, je bil s 1. januarjem po-

— **Požar je uničil** gospodarsko maknjen v VIII. činovni razred. poslopje Ivanu Kmetecu v Lučovnjaku, občina Črešnjevec pri Slov. Bistrici. Zažgali so otroci. Škada je velika. Pogorelec je bil na vojski tako ranjen, da so mu morali odrezati desno roko.

— **Soprog kot požigalec.** Dne 6. januarja je pogorel dom kočarice Neže Pučko v Zagore pri Ptujju. Zgoreli so tudi vsi poljski pridelki, krma, en prešič in 54 K gotovine. Škada znaša 6000 K, zavarovalnina pa 600 K. Požiga je osumljen mož pogorelec 61letni Matija Pučko, ki so ga zaprl.

— **Pomanjkanje moke v Celju.** Tudi v Celju se je pojavilo znova občutno pomanjkanje moke. Oblast se obrača na prebivalstvo ter pozivlja k večji štedljivosti. Ostrpe se obsojajo tudi oni premožni celjski krogi, ki kupujejo moko na krušne karte, obdržijo le fino belo moko, navadno krušno pa prodajajo naprej.

— **Cena pivu.** Ker so ogrske pivovarne vsled rekrviranegaječmvena cenó pivu toliko zvišale, morajo tukajšnji gostilničarji, kateri točijo ogrsko pivo, cenó zvišati vrček na 44 vinarjev, toliko časa dokler se bo de sploh še moglo kaj piva dobiti.

PRIMORSKO.

— **Vrnitev dela junaške posadke s "Zente" v Pulj.** — Pulski "Iirvatski List" poroča: Včeraj (24. januarja) zjutraj se je po mestu raznesel glas, da je del posadke Nj. Velič. ladje "Zenta" na potu v Pulj. Vsak je hotel videti te naše junake, ki so dolgh osemnajst mesecev prebili v črnogorskem ujetništvu, potem ko so kot prvi v sedanji vojni razvili na našem Jadrano bojni prapor proti močnejšemu sovražniku in z novim lovrom ovenčali našo hrabro mornarico. Krog poldneva se je zbralo na obali poleg admiralitete mnogo častnikov, mornarjev in civilnega občinstva, a po vseh ladjah v lukij je stalo na krovu moštvo in čakalo, da jih pozdravi. Malo čez poldne je s prvih ladij zaoril urnebesni "Ura!" Priplula je torpedovka "81", na njej junaki s "Zente". Ploveč med ladjami, se jih med zvoki godbe urnebesno pozdravljali. Ko je torpedovka dospela k obali, so takoj pohiteli na krov častniki in pozdravljali srečno prispele tovariše. Junakom z nezabne "Zente" tudi naš prisrčni: Zdravo! Živio! Ura!

— **Drobne vesti iz Gorice.** — Gorica 22. januarja: Tu se je sedaj nekoliko pomirilo, a kdové, koliko časa bo trajal odmor? — Najlepšo stavbo goriških Slovencev, Trgovski dom, je v notrajnosti ogenj popolnoma uničil. Na strani proti Ljudskemu vrtu so vsa nadstropja do tal podrtā, proti Korzu se je posrečilo nekaj rešiti. Realka, nasproti Trgovskemu domu, je tudi do malega uničena: ogromna je škoda v muzejski dvorani, kjer je vse opustošeno. Mali dom na Tžaski cesti je dobil zadnje čase nove rane od granat, ravnatako hotel "Park". — V Gorici je veliko furlanskih in briskih beguncev, ki komaj čakajo, da se vrnejo domov. Kakor se čuje, je župan Sfiligoj na Dobravem v Brdih ostal na svojem mestu. Tudi kmetje iste in bližnjih vasi so vsi ostali na svojih domovih. Nekateri kmetje in družine iz Kojskega in Huma se nahajajo v Krmini; pri sebe imajo tudi svojo živino. — Sladkor je tukaj po 1 K 20 v., mehko oglje pa po 29 vinarjev kilogram.

— **Cerkev na Kostanjevici** pri Gorici je 25. januarja okoli 11. ure ponoči dobila italijansko 12 kalib. granato. Udrila je nad vhodom pri koru, razbila streho tri metre na široko, ter na koru eksplozirala. Prejšnji dan je tudi kos granate padel na streho in razrušil streho dva metra na široko.

— **Iz doline.** V sredo 13. januarja je obiskal našo tolimsko vojno črto naš prestolonaslednik. Po hvalevrednem prizadevanju našega občé spoštovanega zbornega civilnega komisarja g. dr. Brunā Stareta smo imeli tudi mi civilisti priložnost pozdraviti visokega gospoda. Na križišču cest je bil postavljen lep slavolok, ves ozaljšān s cesarskimi in slovenskimi zastavami. Istotako je bila tudi vsa . . . polna cesarskih in narodnih zastav. Ob slavoloku je stala šolska mladina z gospodičnami učiteljicami; prisotni so bili tudi starešine županstva in bližnji gg.

duhovniki z mnogoštevilnim ljudstvom. V . . . pa je bila zbrana tamojna šolska mladina z gospodom nadučiteljem, domačima duhovnikoma in domačim občinstvom. Donebnesni živio klicii so pričali, kako ljubi naše ljudstvo visoko vladarsko hišo in bodočega našega najvišjega gospoda, ki je vidno zelo vzradoščen sprejemal odkritosrčne in ljubezni polne pozdrave in poklone. Tam nad fronto pa je tedaj grmeló in treskalo na verolomnega Laha v zakopih in njegove letalce, ki so hoteli gotovo tudi sami po svoje počastiti našega prestolonaslednika in nas. A ni jim uspelo! Vratove si polomijo, predno dosežejo kak uspeh! O povratku s fronte nas je visoki gospod še vedno našel v velikem številu zbrane, in na novo so zopet ommevali na vse strani navdušeni živio klicii. Imel je najkrasnejši pomladni dan, videl uspehe naših železnih čet, občutil krepke, zveste udarce srč svojega slovenskega ljudstva tik od fronti in prepričani smo, da je nesel najboljše vtise s sabo na cesarski Dunaj ter da pride še v drugo in v tretje s še večjim veseljem v naše zveste slovenske pokrajine.

— **Nov odvetnik v Trstu.** V listo odvetnikov tržaške dvetviške zbornice je vpisan odvetnik Michael Obuljen s sedežem v Trstu.

— **Zdravstvene razmere v Trstu l. 1915.** Pred vojno je štel Trst približno 244.000 oseb; v prvem četrtletju 1915 se je znižalo število prebivalstva na krog 190.000, v drugem četrtletju na 170.000 in v tretjem na 163.000 oseb; za zadnje četrtletje število še ni ugotovljeno, vendar je gotovo, da je zmanjšanje še narastlo. Prvo veliko zmanjšanje je nastalo v prvi vrsti vsled izгона tujih črčavljanov in preemistitve zavodov in uradov iz mesta; nadaljno zmanjšanje so povzročili obširni vpoklicii pod orožje in neprestano izseljevanje boječih in pokojno življenje ljubečih oseb. V normalnem letu 1913. je bilo v Trstu 5125 slučajev smrti, 1914. leta 4813 in 1915. leta 4962; dočim je v normalnih časih znašala umrljivost približno 20 pr. m., je znašala v drugem četrtletju 1915. 29 pr. m. Zanimivo pa je pri tem, da umrljivost otrok ni bila večja nego navadno, pač pa je zelo pobiralo stare — 60letne ljudi. Nalezljivih boleznii je bilo — izvzemši posamezne slučaje, izhajajoče iz izrednih razmer in pa nekoliko kolere — celo razmeroma manj nego v normalnih časih. Rojstev je bilo v Trstu v mirnem času 6—6500 na leto, lani pa le 4210, dočim bi jih bilo po številu prebivalstva pričakovati približno 4800! Splošno se more reči, da so zdravstvene razmere v Trstu dokaj povoljne.

— **Gregorčič v nemškem prevodu.** V božični priligi "Agramer Tagblatta" čitamo izpod peresa Rudolfa Livnograđa lepe nemške prevode Gregorčičevih pesmi "Naša zvezda", "Za dom med bojni grom" in "Njega ni!"

— **Tržaški magistrat** je izplačal lansko leto za brezposelne in za družine v vojaško službo vpoklicanih svoto 1,417.800 K 53 v.

— **Tretji vojaški dan** v Trstu dne 2. decembra je vrgel nad 74.000 K.

Zanesljivo pride sedaj denar v staro domovino.

Do dobrega sem se prepričal, da dosepejo denarne pošiljatve tudi sedaj zanesljivo v roke naslovníkom; razlika je le ta, da potrebujejo pošiljatve v sedanjem času 20 do 24 dni.

Torej ni nobenega dvoma za pošiljanje denarjev sorodnikom in znancem v staro domovino.

K 100 velja sedaj samo \$14.00, K 1000 samo \$139.00 s poštnino vred.

FRANK SAKSER

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
6104 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

VAŠKI POHAJAČ.

Povest.—Spisal Podgoričan.

Gospodarka se je kar nenadoma začela zanimati za Trznarjevo oporoko. Nekega dne povabi vse dediče in pričue v sodišče k novi zapuščinski obravnavi, ker je bil vložen ugovor proti oporoki. Izprva so vsi osupnili; ko so pa spoznali povzročnika, bili so razkačeni, zlasti Ambrož se je srdil, da mu brat napravi zmešnjave in nepotrebne stroške. Materi se je smilil; vedela je, da je ves upor prazen. Sestra ga je pomilovala, moža sta pa nevoljno mrmrala, kaj se vtika v to, česar mu ni treba. Zavaljala sta gosposki, očeta, kaj se ji kapale iz oči, vzdihnila je čestokrat:

"Ljubi Bog, daj, da se zvrši vse srečno!"

Tudi Jerom se je bil na vse zgodaj odpravil na pot. Noč je prepal na klopi v Pusti Dragi, kjer je že dva dni popival in razgrajal. Pred odhodom se je bil celo umil v koritu in s telovnikom je udaril petkrat ob planke, da se je nekoliko izprašil.

"To bode moji!" dejal je Čaplju, zavriskal veselo in šel ponosno svojo pot, kakor gre vitez, kateri si je svest slavne zmagе. Navdajala ga je zavest, da si pridobi očetov dom, da postane človek med ljudmi. Smejal se je zadovoljno, misleč, kako bode ponižen brat, ki mu je hotel tako oblastno ukazovati in si je lastil gospodstvo nad njim. Šegetalo ga je tudi upanje, da se potem oženi. Sklenil je bil, da pojde takoj Nani povedat, da je Trznarjeva domačija njegova; ugibal je tudi, kdaj bi je šel snubit. In še druge lepe misli so mu polnile dušo, saj se mu je odpirala brezskrbna bodočnost pri bokalu rujnega bivolčana, ko bode ponosno sedel med svojimi vaščani, kateri ga sedaj prezirajo in zaničujejo.

Ob napovedani uri se snideta obe stranki v sodišču. Na jedni strani je bil Jerom vesel in zadovoljen, poln lepih nad, na drugi strani pa brat, mati, sestra, Obločan, Kozar in Ljube kot pričue, vsi čemerni in nevoljni. Jezno se pogledoval Jeroma brat in se v srečnem rotli, da se maščuje zaradi tega; mati pa se mu je hotela približati, toda mahnil ji je, da ni treba.

Vsi so nestrpnost pričakovali, kdaj jih sodnik pokliče; želeli so iskreno, da bi bila stvar že končana.

Naposled vendar vzame sodnik pisma v roke in jih pokliče. Nato jim s sodniško zgovornostjo in natančnostjo razloži, da je proti oporoki Andreja Hlebeca iz Korit, št. 27, vložen ugovor. Vložil ga je njegov prvorojeni sin Hijeronim Hlebec, tudi iz Korit, kateri trdi, da je pri dedščini nepostavno oškodovan, ker ni glavni dedič, ampak njegov mlajši brat in sin Andrej Hlebec, Ambrož Hlebec, tudi iz Korit. Sodnik potem izreče svoje mnenje, da to res ni prav po navadi, ker je prvorojenec pravi naslednik očetov. Toda, če je tako določeno v poslednji volji, potem seveda se ne more nič ugovarjati. Ker je pa mogoče, da bi se bilo pri poslednji volji zgodilo kaj nepostavnega, zato je vse udeležence danes poklical, da se po kaže resnica in pravica. Najprej treba dognati, da je oporoka res pravilno narejena. Kakor vse kaže, ni na njej nič napačnega; podpisani so nadalje trije možje, ki so bili pri oporoki za pričue: če so ti podpisani vsi pravi, potem ni, da bi kaj ugovarjal.

"Pravi so, pravi," pritegne hitro Ljube, in oba moža pritrđita: "saj smo bili trije zraven in vsi lahko prisežemo, da je bilo tako. Rajni Andrej Hlebec je oporoko sam prebral, potem pa podpisal."

"Če je tako, potem vas vprašam, kateri važni vzroki so silili rajnega Andreja Hlebeca iz Korit, da je prvorojenca prezrl in mesto njegova postavil njegovega brata?"

"Gospod sodnik," oglasi se po kratkem premisleku Obločan, "to je tako: Jaz in rajni Andrej — Bog mu daj nebesa — sva si bila dobra prijatelja, med nama ni bilo nobene skrivnosti, povedala sva si vse in si potolažila vsak svoje težave. Dostikrat mi je tarnal, kako mu je hudo, ker je najstarejši sin, ta-le Jerom — ali Heronim, kakor vi pravite — tako bolan, da se ne more zanesti nanj, ker se mu včasih hudo zmeša v glavi, da nič ne ve, kaj počne."

"Lazješ!" sikne jezno Jerom. "Molči!" zapove sodnik. "Daj, dalje!"

"In tako je naposled rajni Andrej — Bog mu daj dobro! — izprevidel, da ne sme zapustiti domačije Jeromu, ampak drugemu sinu Ambrožu. Dolgo si je rajni Andrej premišljal in še na smrtni postelji bi bil rad prepisal vse na Jeroma, ako bi bil ta količkaj pametnejši. Tako pa ni mogel. In tega ne bi bil storil noben pameten oče. Gospod sodnik, le pomislite nekoliko!"

Sodnik pogleda Jeroma, kateremu je jeza silila kri v obraz. Žile so se mu napevale, roke krčile in pestile, in oči je ljuto upiral v Obločana, kakor bi ga hotel uničiti.

Sodnik je opazoval Jeroma, da bi se prepričal o trditvi Obločanova.

Tudi Ljube je govoril, kolikor je vedel, v enakem zmislu. "Kaj pa vi veste?" vpraša nato Kozarja.

"Jaz? — I, kaj čem vedeti? To vem, kar vsa vas ve. Jerom še nikoli pameten ni bil, kar je na svetu. Včasih blažni bolj, včasih manj, včasih se mu skoraj nič ne pozna, in nedomač človek se lahko premoti. Blaznel je vedno, in mislim, da bode blažnel do smrti. In rajni Trznar mu samo zaradi blaznosti ni zapisal hiše!"

"Ti lažeš, ti lažeš!" vzklikne Jerom srdit in stopi bližje h Kozarju, kakor bi ga hotel napasti. "Gospod sodnik! Ne verjemite teso sleparjem, to so moji sovražniki!"

Zvonec zapoje, in v sodniško dvorano stopi sodniški sluga. Pozval ga je sodnik, ker se je bal, da bi Jerom v blaznosti česa ne učinil.

Mati se zaradi velike žalosti zgrudi na stol, zakrije si obraz in globoko zaihti. To je bilo materinemu sreču preveč. Pričati zoper lastnega otroka ji je bilo pretežko.

"Vi ste mati," nadaljuje sodnik, obrnjen k njej. "Mati," vzdahne Trznarica, otare si solze in vstane. "No, vi, mati, vi ga poznate najbolj; povejte, ali je res, kar trdita moža, da vašemu sinu Hijeronimu včasih malo zavre, da blazni?"

Vsi se sopoje bolj tiho, da čujejo njen odgovor; Jerom pričakuje z upom in strahom, da niti ne trene, niti dahne.

Mati pogleda Jeroma, pogleda Ambroža, pogleda vse in upre prošeče oči v sodnika, kakor bi ga hotela prositi, naj jo oprostí, naj ne zahteva odgovora od nje.

"Torej povejte, ali je blazen, ali ni, vaš sin Hijeronim!" priganja sodnik, kateremu se je mudilo.

Mati se še jedenkrat ozre v Jeroma in z očij se ji je brala prisrčna prošnja: "Sin, odpusti mi!" nato se obrne k sodniku in reče polglasno:

"Res je, gospod sodnik. On je blazen."

Nato omahne onemogla, da jo hči prestrašena ujame in posadi na stol.

"Mati! Mati!" zakriči obupno blažni sin. "Moja mati! moja mati!" K njej hoče, toda sluga ga prime trđo za roko.

"Proč, proč, sleparji, morilci!" Z vso silo se je iztrgal slugi, in z vzklikom: "Taka je moja mati!" plane iz dvorane.

zna ugovor za ničeven, oporoka pa za veljavno."

Nevoljen je bil gospod sodnik, jako nejevoljen, da mu je blazen človek napravil tako delo.

Z različnimi mislimi so se vračali naši znanci iz sodišča. Ambrož se je počasi ohlajala, jeza na brata in tako se je kmalu razgovarjal z možni o gospodarstvu in kmetiji. Pri tej priliki je Kozar večkrat omenil, da mu bode treba poiskati dobre in bogate neveste.

Mati je ihtela vso pot. Bridko je vzdihovala in tožila Bogu svojo nesrečo, ker jo pokori tako hudo z blažnim sinom. In vzdihnila je večkrat, da bi ji usmiljeni Bog prelozil ta težki križ. Hčerka jo je tolažila, da Bog že prav obrne, da naj ne vzdihuje preveč in brez potrebe.

Kje je Jerom, tega ni vedel nihče, pa tudi vprašal ni, saj jim ni bilo dosti mar njegovo rasajanje in grozjenje. Tožbo je izgubil in sedaj se lahko obrne za hišo in posestvo svojega očeta.

(Dalje prihodnjic.)

Pustna nedelja.

Hopsasa, hospasa, pustna nedelja, Dajte pečenke nam, kislega zelja. Krofe v peč, ti nam všeč, so in potica; Dobro špehovko nam, spekla bo Mica.

Hopsasa, hospasa, vina na mizo, Ti pa Matiče poklicat daj Lizo; Jože potegnil bo svojo 'fermonko' Jaz bom pa plesat šel s fletno mi Tonko.

Hopsasi, hopsasa, žalost, težave, Danes pozabimo sveta zmešnjave! Fantje zdaj, pesmi kaj lepih zapojmo, Skupaj vsi v radosti, malo postojmo!

Hopsasi, hopsasa, kisle obraze, Kdo bo vmes gledal res žalostne skaze? Pustna naj dela vsem danes nedelja, Dosti zabave in mnogo veselja.

Hopsasi, hopsasa, le še dva dneva, In potem naj pa vsem, tole odmeva; Kdor ni nevesti "ja" letos še rekel, V sredo bo žalostno "ploh" nekam vlek.

Mike C.

Smešnice.

Jasen dokaz.

A.: "Torej je Doberdob na Primorskem resnično pristno slovensko ime in ne laško?"

B.: "Da, do pičice pravilno slovensko."

A.: "Kako to ime tolmačiš?"

B.: Zato ker jih Italijani na Doberdodu dobro dobivajo po glavah od naših vojakov."

Zakonska skupnost.

"Kaj ne, dragec, tvoje veselje je moje veselje in tvoja žalost je moja žalost." — "Da, ljubica! In tvoj denar je moj denar in tvoje prijateljice so moje prijateljice."

Med sestrami.

18 letna Minka svoji 28 letni sestri Ottiliji; slednja trđi vedno, da je 28 let stara: "Torej Ottilija, če res že nočeš biti starejša, te bom jaz kmalu došla!"

Zaupanje.

Zagovornik obtoženeu: "Torej se lahko занesem, da ste govorili vse resnično in pravilno?"

Obtoženeec: "Da! Vse po pravici. Pri tem sem si mislil sam, da laž lahko Vi pristavite zvraven, kolikor jo bo potreba."

Oj ta moda!

: "Kaj misliš, kakšna moda bode danes leto v veljavi?"

B.: "Teško vprašanje. — Ako bi jaz vedel to samo za 9 mesecev naprej, postal bi lahko multimilijonar."

Petru Zgagatu v album.

Šviga, švaga, — Peter Zgaga, Maha jo in dalje žaga.

"Špase" dela, človek da ga, Za humor tu ne odvaga.

Ne boji se samga vraga, Ker mu slovica je draga.

Častna torej, Peter Zgaga, Bodi za sedaj ti zmag!

Mike Cegare.

Zanimive slike

se bodejo predstavljale v "ROYAL" GLEDALIŠČU na 1820 W. 22 Street, Chicago, Ill. V nedeljo dne 5. marca t. l. bode predstava "Annette Kellerman v igri "Popolna žena" in Neptun-ova, ali pomorskega bog a hči. Igra je v sedmih dejanjih s krasnimi prizori. Ta slika je bila predstavljena že pred več kot 2,000.000. gledalci v mestu Chicago.

Druga slika.

Kristusovo trpljenje.

Se bode predstavljala v nedeljo dne 19. marca v sedmih dejanjih ter v krasno barvnih slikah. O tej sliki nam ni potrebno posebej razlagati ker je že vsakemu dobroznana. Upamo torej, da si bode to zgodovinsko znano sliko naše slovensko občinstvo v obilnem številu ogledalo, osobito ker je vstopnina zelo nizka.

Vstopnina znaša za popoldne za otroke 5c za odrasle 10c. Zvečer za vse enako po 10c vsak sedež.

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Sorodnikom, znaneem in prijateljem naznanjam s tem žalostno vest, da je nam dne 29. novembra 1915 ob 7:30 zvečer za vedno zatisnila oči naša ljubljena mati

Marija Fortuna.

Ranjka je umrla doma, v vasi Poljane pri Skofji Loki na Kranjskem, kjer zapuša enega sina in hčer, — tukaj v Ameriki pa dva sina.

Dolžnost me veže, da se tem potom zahvalim vsem tistim, ki ste ji bili na strani v njeni bolezní in pri zadnjem zdihu. Hvala tudi vsem onim, ki so blagopokojnico spremili k večnemu počitku, kajti jaz se nisem mogel pogreba udeležiti.

Vi pa naša ljubljena in dobra mati, vživajte večni mir in pokoj! Blag Vam bodi ohranjen spomin! Na zopetno svidenje nad zvezdami!

Žalujoči sin

Valentin Fortuna.

Standard, Ill., dne 24. febr. 1916.

Najboljša priča.

Človeška lastna izkušnja je njegova najboljša priča. Mi smo prejeli tole pismo o tem: "Jaz moram reči, da je Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino najboljše in najprijavnejše zdravilo za želodec. Jaz imam svojo lastno skušnjo o tem, ker sem bolehal čez dve leti na želodec, in sem poskusil mnogo različnih zdravil, ali brez uspeha, dokler nisem poskusil Trinerjevega ameriškega zdravilnega grenkega vina. In komaj sem porabil nekoliko steklenice stega, že se počutim popolno zdravega. Zatorej ga hočem priporočati vsakemu. Math Vojda, Hazleton, Pa." Trinerjevo ameriško grenko zdravilno vino je dobro zdravilo proti bolezní v želodec in črevesih, povzročeni od napejanja, kolike, zabasanja, ali izgube okusa. Cena \$1.00. Dobiva se v lekarnah. Jos. Triner, izdelovalec, 1333—1339 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Otrpnjenje mišic in sklepov povzročeni od prehlajenja, težkega dela, ali revmatizma se odpravi s Trinerjevem Linimentom. Cena 25 in 50 centov, s poštnino 35 in 60 centov. (Adv.)

PRODA SE

74 akrov obsegajoča kmetija, 15 akrov je gozda in drugo so njive in travnik. S tem se prodaja tudi 4 konje, 4 krave, 1 telica, 20 kokoši, 1 prašič, ter vse poljedelsko orodje. Cena vsemu skupaj samo \$3000.00. \$2000.00 se plača takoj in drugo na lahko odplačila. Za natančno pojasnilo pišite na lastnika: Lovrenc Slabe, R. D. 1 Cooperstown, N. Y. (Otsego Co.)

CENJ. ČLANI IN ČLANICE TER ČITATELJI! Kupujte pri tvrdkah in podpirajte trgovce, ki oglašujejo v našem listu!

NA PRODAJ.

Zadnji dve parceli po 20 akrov zemlje ktere so oddaljene samo dve milj od dobrega trgovskega mesta Hilliard, Florida, kjer so dve železnice, dober trg in najboljša zemlja za sladkorni trs, krompir, koruzo in vrtno pridelke, vsakovrstno sočivje, posebno pa za "Pecan" orehe oddaljeno samo 19 milj od dobro znanega mesta Jacksonville. Tukaj ni mrzlice, povodnji in podnebnje je tu milo. Oglasite se ali pišite na: Joseph Lepša, 108 So. La Salle St. Room 810. Chicago, Ill.

Da nam bode mogoče neko zupuščno urediti, moramo prodati 270 akrov zemlje, to je: ena farma 160 akrov, in druga 110 akrov ena zraven druge, s poslopji vred. Ena je na polovico že obdelana, ostane zemljišča je pašnik in hosta. Samo 4 milje od okrajnega sedeža Brookhaven, Mississippi. Prodali bode mo isto po zelo nizki ceni. Tukaj ni mrzlice in ne povodnji in zemlja je najboljša za vsakovrstne pridelke. Oglasite se, ali pišite na: Joseph Lepša, Room 810. 108 So La Salle St. Chicago, Ill.

Jaz imam veliko dobrih in obdelanih kmetij v sredini države Michigan. Imam tudi dosti še neobdelane zemlje po nizkih cenah, imam tudi nekoliko obdelanih kmetij za zamenjavo za posestva v mestu Chicago. Oglasite se pri, ali pišite na: Joseph Lepša, 108. So La Salle St. Room 810 Chicago, Ill.

Moram prodati za vsako ceno 480 akrov dobre in rodovitne zemlje v državi Michigan, v dobro naseljeni Slovanski naselbini. Isto moram prodati zavoljo štarti lastnika. Zemlja se lahko razdeli li na parcele po 80 akrov. Oglasite se, ali pišite na: Joseph Lepša, Room 810. — 108 So. La Salle St. Chicago, Ill.

Na prodaj: Po zelo nizki ceni je najboljša zemlja v Zgornjem Wisconsinu blizu mest. železnice, in dobrih trgov; izplačila zelo ugodna. Oglasite se ali pišite na: Joseph Lepša, 108. So. La Salle St. Room 810. Chicago, Ill.

Za natančna pojasnila pri prodaji vseh gori navedenih zemljišč se lahko obrnete tudi na našega slovenskega zastopnika: Martin Laurich. 1900. W. 22. Place, Chicago, Ill.

Imam v zalogi

MOHORJEVE KNJIGE

za leto 1916
Iztis (6 knjig) stane po pošti \$1.50. Sprejemam tudi udnino za leto 1917, ki znaša kakor vedno za Ameriko jeden dolar.

Kedor naroči knjige, ali pa vplača udnino za prihodnje leto, ta dobi proti doplačilu 30c trideset kvadratnih čevljev veliki stenski zemljevid vojskujočih se držav, ki je jako natančno izdelan.

ALOIS SKULJ,

P. O. Box 1402 — New York, N. Y.

TEL: CANAL 6027.
PRVA SLOVENSKO-HRVATSKA MLEKARNA

F. GRILL'S DAIRY

1818 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Pozor gospodinjje! Ako rabite pri gospodinjstvu sveže mleko, dobro sladko, ali kisló smetano, (Cream) ali okusno, doma narejeno maslo, (Butter) oglasite v moji mlekarni. (Za prodajem mleko, ki je pastilizirano; dobivam ga naravnost od farmerjev. Mleko je preje natančno preskušeno in pregledano od Mestnega zdravstvenega urada (Health Department) predno gre iz mlekarne; torej garantiram ali jamčim, da je naravno. Mleko take vrste je posebno priporočiti otrokom rejencem.) Mleko razvažam po hišah točno vsak dan o pravem času. Za obilna naročila se tople priporočam.

FRANK GRILL,
slovensko-hrvatski mlekar

Zdaj pošljemo v staro domovino

Danes pošljemo v staro domovino 5K za...\$.85 100K za...\$14.35 40 " 1.55 120 " 17.25 15 " 2.80 150 " 21.65 20 " 3.00 200 " 28.65 25 " 3.75 300 " 43.10 35 " 5.20 500 " 71.95 50 " 7.35 700 " 100.90 75 " 10.95 1000 " 140.00

Ker se cene nepričakovano višajo ali nižajo, zato cen ne jamčimo. Vsako pošiljatev pa garantiramo.

AMERIKANSKI SLOVENEK BANČNI ODDELEK JOLIET, ILL.

PETER CULIG JAVNI NOTAR

1245 So. Santa Fé Avenue, Pueblo, Colo

Izdeluje vsakovrstne pravovljajne listine, spadajoče v notarsko stroko za Združene države in staro domovino.

Dr. Martin J. Ivec Slovenski zdravnik

Physician-Surgeon

Vrhovni zdravnik K. S. K. J.

900 N. Chicago St. Corner Clay St., JOLIET, ILL.

Urad zraven slov. cerkve.

Uradne ure: 10—12; 2—4; 7—8. Chicago telefon: 4295. Dom 2192 L.

POZOR!

Vsakemu, kateri mi pošlje naslove svojih prijateljev in znancev živčih v Ameriki, mu pošljem lep spomin.

Henry J. Schnitzer,
BANKIR
141 Washington St., New York.

Vsem Slovincem in Hrvatom priporočam mojo gostilno

"Hotel Flajnik",

3329 Penn Avenue,

v kateri točim vedno sveže PIVO, ŽGANJE, VINO IN RAZNOVRSTNE DRUGE PIJAČE.

Priporočam se cenjenemu občinstvu v najboljnejši obisk. — Vsi znanci in nesnanci vedno dobrodošli!

NA SVIDENJE!

GEO. FLAJNIK, LASTNIK,

3329 Penna Ave. . . Pittsburg, Pa.

Važen nasvet

Ako ste v zadregi, da morda potrebujete

ODVETNIKA ALI ZAGOVORNIKA

obrnite se za zaupne na:

August W. Kerr-a

ki Vam bode stal na strani in pripomogel do Vaših pravic. Ta odvetnik je prijatelj delavcev, ker je vrhovni svetovalec in odvetnik velike unije

United Mine Workers of America,
District 12.

Osobito se priporoča delavcem v odškodninskih tozbah. Njegov naslov je:

A. W. KERR,
ROOM 810-811
FERGUSON BUILDING
Springfield, Illinois.

DOBRODOŠLI

mi cenjeni rojaki Slovenci iz Chicaga in okolice v mojo

GOSTILNO

kjer se toči vedno sveže izbrno "Hoerberjevo" pivo, raznovrstno žganje in naravno, doma sprešano vino.

Gostom so opoldne na razpologo okusna jedila iz domače kuhinje, tako tudi mrzel prigrizek. Svoji k svojim!

John Zvezich
2294 Blue Island Ave. CHICAGO, ILL.

Telefon: Canal 2363.